

Journal Club: An Effective tool for teaching and learning

Reza Saeedi	Faculty Member, Department of Health, Safety, and Environment (HSE), School of Public Health and Safety, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
Sepideh Sadeghi	Ph.D student, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health and Safety, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.
Hossein Malekzadeh	Faculty Member, Department of Oral and Maxillofacial Medicine, School of Dentistry Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.
Sahand Jorfi	Faculty Member, Department of Environmental Health Engineering, School of Health, Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences, Ahvaz, Iran.
Mehrnoosh Abtahi*	Faculty Member, Department of Environmental Health Engineering, School of Public Health and Safety, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract

Objective	Despite the widespread use of journal clubs in academic and clinical education, a clear and standardized framework for their effective implementation is still lacking. This study aimed to review the methods of conducting journal clubs, examine their benefits and challenges, and provide recommendations for improving the quality of these sessions.
Methods	This narrative review was conducted by searching relevant articles in the PubMed, Scopus, SID, and Google Scholar databases, covering the period from 1980 to 2023. Initially, 101 articles were retrieved; after screening titles and abstracts, 55 relevant articles were selected for full-text review and qualitative analysis. Data were analyzed through a comprehensive review and thematic synthesis.
Findings	Journal clubs offer numerous benefits, including training in critical appraisal, evaluating the quality of literature and evidence, promoting evidence-based practices, fostering lifelong learning, developing presentation and leadership skills, expanding professional networks both locally and internationally, and shaping research roadmaps. The successful implementation of a journal club depends on several key factors that should be addressed before, during, and after the sessions.
Conclusion	There is no single, ideal framework for conducting journal clubs. Therefore, the most effective approach should be determined through regular written feedback and tailored to the educational goals and specific needs of the participants to encourage active engagement. Continuous evaluation and refinement of journal club programs are essential for their ongoing improvement.

Keywords: Journal Club, Critical evaluation, Lifelong learning, Developing leadership skills, Evidence based practice.

* Corresponding Author
Email: mehrabtahi@sbmu.ac.ir

Extended Abstract

Objective

Journal clubs are recognized as effective tools for education and the enhancement of clinical skills. In the past, the primary goal of these sessions was to update knowledge; however, they now also contribute to the development of critical thinking skills and student training. Despite the importance of these sessions, questions remain regarding their quality and effectiveness. Common components that contribute to the success of journal clubs include clarity of educational objectives, careful article selection, and the presence of a skilled facilitator. This study aims to identify best practices for conducting journal clubs and introduce metrics for evaluating their quality. These practices can help improve educational and research processes in the healthcare field and provide new opportunities for researchers' personal and professional development.

Methods

The present study is a narrative review that examines methods for conducting journal clubs, along with their advantages, disadvantages, and key characteristics. Relevant articles were searched using international and Persian databases such as PubMed, Scopus, SID, and Google Scholar. A total of 101 articles were initially retrieved. After the preliminary review and screening of titles and abstracts, 55 relevant articles were selected for in-depth review. Data analysis was conducted through a comprehensive review and qualitative synthesis.

Findings

The results indicate that journal clubs have evolved into platforms for discussion and critical evaluation of scientific literature, aiming to promote critical thinking and deepen understanding in the health sciences. In addition, journal clubs now support the teaching of biostatistics, research methodology, epidemiology, and the continuation of medical education beyond academic training. Journal clubs can be categorized into traditional (face-to-face) and modern (virtual) formats. In the

traditional format, sessions are held in person and typically led by instructors, whereas in the modern format, digital platforms and social networks facilitate remote participation. Key steps in organizing journal clubs include identifying participants, defining objectives, selecting articles, establishing structure, and planning the execution. Success factors include effective scheduling, a conducive meeting environment, and active member engagement. Today, critical appraisal techniques that utilize online platforms have become powerful tools for analyzing the strengths and weaknesses of research articles, enabling both students and researchers to assess scientific quality more thoroughly and contribute to the advancement of research standards.

Conclusion

Each educational group should adopt a journal club model that aligns with its specific needs and conditions. Identifying the target audience, understanding participants' knowledge levels and needs, and defining the session's learning goals help facilitators select suitable content aligned with group objectives. Choosing up-to-date and relevant articles, fostering a collaborative environment, and promoting discussion enhance the quality of learning. Additionally, gathering feedback from participants after each session can help refine future meetings. Regular scheduling and consistent meeting times establish a stable routine and improve engagement. A supportive physical or virtual setting also enhances session effectiveness. Finally, the presentation style and the active participation of members are critical to success. By considering these factors, journal clubs can become more effective and provide meaningful educational experiences.

Keywords: *Journal Club, Critical Evaluation, Lifelong Learning, Leadership Development, Evidence-Based Practice*

ژورنال کلاب: ابزار همه کاره آموزش و یادگیری

رضا سعیدی

عضو هیأت علمی، گروه سلامت، ایمنی و محیط زیست، دانشکده بهداشت و ایمنی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

سپیده صادقی

دانشجوی دکتری، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت و ایمنی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.
عضو هیأت علمی، گروه بیماری‌های دهان، فک و صورت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران

حسین ملک‌زاده

سهند جرفی

عضو هیأت علمی، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز، اهواز، ایران.
عضو هیأت علمی، گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشکده بهداشت و ایمنی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

مهرنوش ابطحی*

چکیده

اهداف

علی‌رغم گسترش کاربرد ژورنال کلاب‌ها در آموزش دانشگاهی و بالینی، چارچوبی مشخص و استاندارد برای اجرای مؤثر آن‌ها وجود ندارد. این مطالعه با هدف بررسی شیوه‌های اجرا، مزایا و چالش‌ها، و ارائه پیشنهادهایی برای ارتقای کیفیت این جلسات انجام شد.

روش

این مطالعه مروری-روایتی با جستجوی مقالات مرتبط از پایگاه‌های PubMed، Scopus، SID و Google Scholar در بازه زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۳ انجام شد. از میان ۱۰۱ مقاله اولیه، پس از غربالگری عنوان و چکیده، ۵۵ مقاله مرتبط به‌طور کامل بررسی و تحلیل شدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها به صورت مرور جامع و جمع‌بندی کیفی انجام شد.

یافته‌ها

ژورنال کلاب‌ها مزایای متعددی دارند، از جمله می‌توان به آموزش ارزیابی انتقادی، بررسی کیفیت اسناد و شواهد، ارتقای اقدامات مبتنی بر شواهد، تشویق یادگیری در تمام عمر، توسعه مهارت‌های ارائه و رهبری، گسترده‌سازی شبکه ارتباطی محلی و بین‌المللی متخصصان و ترسیم نقشه راه مطالعات پژوهشی جدید اشاره کرد. اجرای موفق یک ژورنال کلاب به عوامل متعددی بستگی دارد که برخی از آنها باید قبل، حین، و بعد از برگزاری جلسه مورد توجه قرار گیرند. موفقیت اجرای جلسات ژورنال کلاب وابسته به عوامل مختلفی است که باید پیش، حین و پس از برگزاری مورد توجه قرار گیرند.

نتیجه‌گیری

در برگزاری یک ژورنال کلاب چارچوب ساده و ایده آل وجود ندارد، لذا بهترین شیوه برگزاری ژورنال کلاب باید از طریق نظرسنجی‌های مکتوب منظم با توجه به اهداف آموزشی و نیازهای شرکت‌کنندگان در نظر گرفته شده تا منجر به حضور و مشارکت فعال آنان گردد. علاوه بر آن که با تحلیل مداوم برنامه‌های ژورنال کلاب برای ارتقا برنامه تلاش کرد.

واژگان کلیدی: ژورنال کلاب، ارزیابی نقادانه، یادگیری در تمام عمر، توسعه مهارت‌های رهبری، اقدام مبتنی بر شواهد.

* نویسنده مسئول

پست الکترونیکی: mehrabtahi@sbmu.ac.ir

مهم‌ترین هدف، ارائه دانش پیشرو برای خدمات در حوزه‌ی سلامت، به عنوان یک خط آغاز برای اهداف تحقیقاتی و حفظ عادت مطالعه کردن را ارائه می‌کند. همچنین آموزش آمار و روش تحقیق، اپیدمیولوژی، تداوم آموزش پزشکی پس از پایان تحصیلات آکادمیک، تشویق به استفاده از پزشکی مبتنی بر شواهد در اقدامات بالینی روزمره، ایجاد یک جمع دوستانه خارج از محیط معمول و جدی‌کاری و ... از دیگر جنبه‌های رسالت برگزاری ژورنال کلاب می‌باشد. همین فواید پرتعداد موجب رونق برگزاری جلسات ژورنال کلاب حتی به صورت مجازی در مراکز آموزشی می‌گردد که در ادامه به برخی از آن‌ها با تفصیل بیشتری پرداخته می‌شود (۶-۸).

با نگاهی به حجم انبوهی از اطلاعات جدید و مشغله‌های فزاینده متخصصان در تمامی رشته‌ها، دنبال کردن موضوعات نوین علمی به چالش تبدیل شده است. در این زمینه، ژورنال کلاب‌ها به عنوان ابزاری مؤثر و کارآمد برای متخصصین مطرح می‌شوند (۶). ژورنال کلاب با قدمت بالا یک ابزار دیرینه در آموزش علوم پایه و تمرین مهارت‌های بالینی است. اگرچه در گذشته، هدف عمده ژورنال کلاب به‌روز کردن اطلاعات و معلومات شرکت‌کنندگان بود؛ ولی در حال حاضر رویکردها، روش‌های انجام و اهداف برگزاری آن تکامل یافته و نقش مهمی در آموزش تفکر نقادانه و تربیت دانشجویان دوره تخصصی دارد (۹، ۱۰). با وجود مطالعات متعدد، تردیدی در باب اهمیت برگزاری ژورنال کلاب در دانشکده‌های علوم پزشکی نیست؛ اما پرسش اصلی این است که آیا ژورنال کلاب‌ها به صورت موفق و با کیفیت لازم برگزار می‌گردد؟ آیا گروه‌های آموزشی از همه مزایای پیدا و پنهان برگزاری ژورنال کلاب برخوردار می‌شوند؟ اگرچه ژورنال کلاب‌های موفق هیچ قالب استانداردی ندارند، اما برخی مؤلفه‌های مشترک وجود دارد که به موفقیت آن‌ها کمک می‌کند؛ از جمله آگاهی به اهداف آموزشی شرکت‌کنندگان، انتخاب عاقلانه مقالات، تأکید بر ارتقاء مشارکت فراگیران، احترام به ساختار جلسه و حضور یک تسهیلگر ماهر که امکان دستیابی به نتایج مثبت را افزایش می‌دهد (۱۱). در این راستا، با توجه به روند سریع و مداوم پیشرفت‌های علوم پزشکی و نیاز به به‌روزرسانی مداوم اطلاعات، پژوهشگران در حوزه بهداشت و درمان باید مهارت‌های ضروری برای کسب، ارزیابی و به‌کارگیری دانش جدید را به طور مؤثر در اختیار داشته باشند. این مهارت‌ها نه تنها به ارتقاء کیفیت خدمات درمانی کمک می‌کند، بلکه به توانمندسازی پژوهشگران در مواجهه با چالش‌های پیچیده و متنوع دنیای پزشکی نیز می‌انجامد. بنابراین، این مطالعه با هدف شناسایی و کشف مناسب‌ترین روش‌های اجرای ژورنال کلاب

مفهوم ژورنال کلاب مدت زمان بیشتری از آنچه هر فردی می‌تواند تصور کند، وجود داشته است. اولین ژورنال کلاب سازمان‌یافته به سر ویلیام اوسلر در مونترال کانادا، در سال ۱۸۷۵ نسبت داده می‌شود (۱)، اگرچه برگزاری اولین ژورنال کلاب به نام سر جیمز پاچت ثبت شده است که در سال‌های ۱۸۳۵ تا ۱۸۵۴ نوعی کلاب را در میان برخی از دانشجویان بیمارستان سنت بارتولومئو در لندن راه‌اندازی کرد؛ اما دکتر اوسلر، اولین ژورنال کلاب رسمی را در ایالات متحده در بیمارستان جانز هاپکینز بنا نهاد. این برنامه‌های اولیه ژورنال کلاب‌ها فرصت‌های نادری برای پزشکان بود تا در خصوص بیماران خود به بحث و تبادل نظر بپردازند. این تجربه موفق، به زودی تبدیل به ایجاد نهادی مانند انجمن‌های آموزشی برای گروه‌هایی‌های منظم به‌منظور تبادل یافته‌های جدید علمی در میان سایر حوزه‌های علمی به‌ویژه رشته‌های علوم پزشکی گردید (۲).

ژورنال کلاب (Journal Club) یک نشست گروهی ساختارمند است که در آن اعضای گروه به بررسی و تحلیل انتقادی مقالات علمی اخیر از ادبیات دانشگاهی رشته تحصیلی یا تخصص خاص می‌پردازند. این جلسات معمولاً بر اساس یک حوزه خاص، مانند پزشکی، بهداشت، علوم پایه یا فلسفه سازماندهی می‌شوند. هدف اصلی ژورنال کلاب‌ها به‌روز ماندن نسبت به آخرین پژوهش‌ها و پیشرفت‌ها در حوزه‌های علمی، افزایش توانمندی‌های تحلیل انتقادی پژوهش‌ها در دانشجویان و پژوهشگران و ارزیابی روش‌های تحقیق، داده‌ها و نتایج است. اعضا همچنین از طریق بحث‌های منظم، مهارت‌های ارائه مطالب، ارتباط مؤثر و بحث در مورد مباحث علمی خود را تقویت می‌کنند. این جلسات، فضایی تعاملی را فراهم می‌آورند که در آن دانش و دیدگاه‌ها بین هم‌تایان به اشتراک گذاشته می‌شود. ژورنال کلاب‌ها می‌توانند به‌صورت حضوری یا آنلاین برگزار شوند، که دسترسی آن‌ها را برای طیف گسترده‌تری از شرکت‌کنندگان امکان‌پذیر می‌سازد. این فعالیت‌ها نقش اساسی در آموزش مداوم و توسعه حرفه‌ای ایفا می‌کنند و به ترویج یادگیری مادام‌العمر و مشارکت علمی گروهی کمک می‌کنند (۳-۵).

عملکردهای ژورنال کلاب از آغاز تا کنون تغییرات زیادی نموده و برای خدمات جدید ارتقا پیدا کرده است. به نحوی که ژورنال کلاب‌ها امروزی جایگاهی برای بازتاب و نمایش تغییرات سریع در دورنمای اجتماعی-فن‌آوری مداخلات بهداشتی و به‌ویژه بالینی محسوب می‌شوند. ژورنال کلاب امروزی، علاوه بر اهداف به‌روز ماندن با دانش جدید، اهداف متعدد دیگری از جمله آموزش تفکر نقادانه به عنوان

اساس عنوان، چکیده یا روش‌ها بالقوه مرتبط بودند. شایع‌ترین دلایل حذف مقالات از این پژوهش، مرتبط نبودن مقاله به حوزه سلامت و یا نداشتن جزئیات کافی در مورد فرآیندهای اجرای ژورنال کلاب بود.

آموزش ارزیابی انتقادی طراحی پژوهش

در یک طرح پژوهش بایستی جامعه مورد مطالعه، روش جمع‌آوری نمونه و حتی روش تحلیل داده‌ها مشخص باشد. با این حال این امکان وجود دارد که پژوهش ساده‌انگارانه طراحی شود و یا اینکه نکات کلیدی در آزمون دیده نشود. ژورنال کلاب این فرصت را در اختیار اساتید و دستیاران قرار می‌دهد تا با موشکافی در طراحی پژوهش مقاله مورد بررسی، نقاط ضعف و قوت آن را جستجو کنند و حتی برای تقویت نقاط قوت و حذف نقاط ضعف پروتکل پژوهشی پیشنهاد ارائه بدهد. با تکرار این فرایند در جلسات ژورنال کلاب، بررسی انتقادی پروپوزال‌ها و طرح تحقیقاتی توسط خود دستیاران آموخته و حتی نهادینه می‌شود و در نتیجه دستیاران می‌توانند قبل و بعد از طراحی پژوهش، با ارزیابی انتقادی، نقاط شکست احتمالی طرح خود را بیاموزند. همچنین نهادینه شدن تفکر انتقادی در ذهن دانشجویان و دستیاران، به آن‌ها کمک می‌کند که در آینده نیز مداخلات بهداشتی و درمانی خود را به دیده نقادانه نگاه کنند و با خودارزیابی طرح و فرایند مداخله درمانی یا بهداشتی، به ویژه در مواردی که مداخله در مقیاس کلان انجام می‌شود، نقاط ضعف و قوت آن را بسنجند (۱۲، ۱۳).

آموزش کاربرد آماری زیستی در پژوهش

کاربرد آمار در علوم پزشکی و تحقیقات بهداشتی هر روز گسترده‌تر می‌شود؛ تا جایی که قریب به اتفاق پایان‌نامه‌ها و پروژه‌های تحقیقاتی بدون استفاده از روش‌های آماری راه به جایی نمی‌برند. در این میان مفاهیم مختلفی در قالب آمار توصیفی و تحلیلی بیان می‌شود. اگرچه همیشه در کارهای پژوهشی علوم پزشکی، متخصصان آمار زیستی در بطن کار قرار دارند؛ ولی بی‌شک آگاهی و تسلط نسبی محقق به آزمون‌ها و ابزارهای کاربردی در علوم آمار، در طراحی پژوهش و تفسیر داده‌ها امری حیاتی است. در جلسات ژورنال کلاب، می‌توان علاوه بر بحث بر چرایی و کیفیت مقاله مورد مطالعه، بخشی از جلسه را به جنبه‌های آماری مقاله اختصاص داد و حتی از نظر همکاران متخصص آمار زیستی بهره برد. بنابراین بررسی بخش‌های آماری مقاله ژورنال کلاب می‌تواند تبدیل به یکی از نقاط فرصت‌ساز در ژورنال کلاب تبدیل شود و نقاط ضعفی مانند ضعف دانش و درک آمار را تبدیل به نقاط قوت در گروه آموزشی نماید (۱۴).

طراحی شده است. همچنین، این تحقیق به دنبال معرفی سنجه‌هایی برای ارزیابی کیفیت برگزاری این جلسات می‌باشد که به تحقق اهداف اصلی ژورنال کلاب‌ها کمک کند. این سنجه‌ها می‌تواند به گروه‌های آموزشی و پژوهشگران کمک کند تا با استفاده از آن، نقاط قوت و ضعف برگزاری ژورنال کلاب‌ها را شناسایی کرده و به بهبود فرآیندهای آموزشی و پژوهشی خود بپردازند. بدین ترتیب، این مطالعه نه تنها به ارتقاء کیفیت برگزاری ژورنال کلاب‌ها می‌انجامد، بلکه افق‌های جدیدی را برای دانشجویان و پژوهشگران در حوزه بهداشت و درمان فراهم می‌آورد تا بتوانند مهارت‌های فردی خود را توسعه دهند.

روش

مطالعه حاضر یک مطالعه مروری-روایی است که به بررسی شیوه‌های برگزاری ژورنال کلاب، مزایا، معایب و ویژگی‌های هر روش می‌پردازد. به منظور انجام این مطالعه، ابتدا کلیدواژه‌های مرتبط با استفاده از MeSH شامل Collaborative Learning، Evidence-Based Medicine، Appraisal Skills، Critical Thinking، Journal Club در پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی PubMed، Web of Science، Scopus و همچنین در پایگاه‌های فارسی SID، Magiran و موتور جستجوی Google Scholar در بازه زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۳ مورد جستجو قرار گرفتند.

در مرحله اولیه جستجو، تعداد ۱۰۱ مقاله شناسایی شد. پس از حذف مقالات تکراری، ۸۵ مقاله باقی ماند. در مرحله نخست غربالگری، بر اساس عنوان و چکیده، تعداد ۳۰ مقاله به دلیل عدم ارتباط موضوعی حذف شدند. در مرحله دوم، متن کامل ۵۵ مقاله بررسی شد دیگر مقالات به دلایلی نظیر نداشتن اطلاعات کافی درباره نحوه اجرای ژورنال کلاب یا تمرکز بر حوزه‌های غیربهداشتی حذف شدند. جهت پیشگیری از سوگیری، فرآیند جستجو و غربالگری توسط دو پژوهشگر به صورت مستقل انجام شد و تطابق بالایی میان نتایج آن‌ها مشاهده گردید. برای ارزیابی کیفیت مقالات، معیارهایی مانند وضوح هدف، شفافیت روش تحقیق، انسجام نتایج با اهداف مطالعه و استفاده از منابع معتبر مدنظر قرار گرفت. تحلیل نهایی با رویکرد مرور روایی، به صورت کیفی و ترکیبی از تحلیل‌های محتوایی انجام شد.

یافته‌ها

جستجو در مرحله اول بررسی ۱۰۱ مقاله به دست آورد. همه این مقالات از جستجوی داده‌های کتابخانه‌های فهرست شده به دست آمده‌اند. از میان مقالات شناسایی شده در مرحله اول مرور، ۵۵ مقاله بر

آموزش بررسی کیفیت اسناد و شواهد

کاربرد یافته‌های جدید در کارهای پژوهشی و یا مداخلات بهداشتی و درمانی امری ضروری و اجتناب‌ناپذیر است؛ اما زمان استفاده از مستندات علمی، کیفیت مستندات و شواهد (Evidence Quality)، تعیین‌کننده نتیجه می‌شود. کیفیت شواهد یعنی میزان اطمینان از درست بودن تخمین اثر است. به عبارتی اینکه چقدر اطمینان از مداخله یا روش پیشنهادی وجود دارد و چقدر می‌توان از تخمین اثر یا ارتباط صحیح و بی‌طرفانه آن اطمینان داشت. برنامه ژورنال کلاب می‌تواند جایگاهی مناسب برای آموزش بررسی کیفیت شواهد باشد (۱۵، ۱۶).

ارتقای اقدامات مبتنی بر شواهد

مداخلات مبتنی بر شواهد شامل مداخلات درمانی یا بهداشتی مبتنی بر شواهد، دیدگاهی است که ضمن احترام به تجربه و دانش اساتید رشته حوزه درمان و بهداشت، پیشنهاد می‌کند که تجربه اساتید پیشکسوت با آخرین شواهد و مستندات علمی موجود تلفیق شود تا بازدهی یا ارزش افزوده مداخله انجام شده افزایش پیدا کند، ضمن اینکه مطمئن شوند که مداخله انجام شده، بهترین گزینه ممکن بوده است. برگزاری هدفمند برنامه ژورنال کلاب می‌تواند این مهارت را نیز در گروه آموزشی نهادهای کند یا ارتقا دهد (۹، ۱۷).

تشویق یادگیری در تمام عمر

دستاوردهای دیگر برگزاری ژورنال کلاب، یادگیری یا علم آموزی مادام‌العمر که با عنوان‌های دیگری مانند یادگیری مستمر، یادگیری مداوم، یادگیری در دوران زندگی نیز آورده شده و مصداق کلام پیامبر اعظم محمد رسول الله (ز گهواره تا گور دانش بجوی) است. یادگیری در تمام عمر تعریف گسترده‌ای دارد که هر نوع تجربه‌ی یادگیری را در هر زمان در بر می‌گیرد. یادگیری در تمام عمر، نه تنها به افزایش دانش و مهارت و ارتقا شغلی افراد کمک می‌کند، به افراد در زندگی انگیزه و امید می‌دهد و گاهی موجب شکوفایی و برانگیختگی استعدادهای نهانی افراد می‌شود و حتی مطالعات اثر مثبت یادگیری در تمام عمر بر شاخص‌های سلامت را نشان داده‌اند (۱۸، ۱۹).

توسعه مهارت‌های ارائه و رهبری

دستیاران در آینده کاری خود، به نوعی مسئولیت رهبری را خواهند داشت؛ مدیر یک سازمان بهداشتی و درمانی یا رهبر یک گروه درمانی یا استاد یک کلاس درس، در هر حال دانشجو باید هنگام تحصیل مهارت خود را در این خصوص تقویت کند (۲۰).

ارتقای مربی‌گری و یادگیری مشارکتی

آموزه یادگیری مشارکتی (Collaborative Learning)، یکی از عالی‌ترین شیوه‌های یادگیری است. در این روش یادگیری همواره با تغییر پیش می‌رود. در یادگیری مشارکتی، اعضای گروه برای یادگیری مهارت‌های جدید و به کارگیری آن در موقعیت‌ها، به نقاط قوت و دانش یک‌دیگر تکیه می‌کنند. در ایجاد بستر یادگیری مشارکتی ایجاد احساس وابستگی متقابل مثبت الزامی است. وابستگی متقابل مثبت یعنی احساس اینکه مشارکت و همیاری هریک از اعضای گروه، با ارزش است و دستیابی به هدف گروه، بدون مشارکت هر کدام از اعضا اگر غیرممکن نباشد، بسیار سخت است (۹، ۲۱، ۲۲).

نشر پیشرفت‌های جدید حوزه علم

به این معنی که با ارائه پیشرفت‌های جدید در حوزه علم آن‌ها را به آگاهی دیگران برسانیم و یا شاید با تعریف کارهای پژوهشی در محیط آموزشی، برای نقاط کور حوزه جدید راهی جستجو شود. مشخص است که این دستاورد مزایای متعددی دارد (۲۳).

گسترده‌سازی شبکه ارتباطی محلی و بین‌المللی متخصصان

برقراری شبکه‌های علمی محلی ملی و بین‌المللی از دستاوردهای دسترسی به اینترنت است و البته اپیدمی کرونا مهارت و الزام استفاده از بستر اینترنت برای مبادله اطلاعات و آموزش را افزایش داد. برگزاری ژورنال کلاب در بستر اینترنت یا ژورنال کلاب دیجیتال سود دو طرفه دارد. هم می‌تواند باعث استفاده آسان‌تر اساتید و دستیاران از نظرات دیگر هم‌قطاران خود در محیط‌های علمی دیگر و حتی در آن سوی دنیا شود و هم می‌تواند بستری برای ایجاد ارتباطات و همکاری‌های ملی و بین‌المللی با دیگر متخصصان و حتی تعریف کارهای مشابه ایجاد کند (۲۴، ۲۵).

ترسیم نقشه راه مطالعات پژوهشی جدید

با بررسی تازه‌های علم در جلسات ژورنال کلاب و موشکافی شکاف‌های مطالعات، گروه آموزشی می‌تواند نقشه راه پژوهش خود را بازنگری کند و بهبود بخشد (۲۶).

روش‌های برگزاری

در تقسیم‌بندی انواع رویکردها ژورنال کلاب می‌توان به دو فرمت کلاسیک و مدرن اشاره نمود.

روش برگزاری سنتی یا کلاسیک

در فرمت کلاسیک برگزاری ژورنال کلاب به صورت چهره به چهره انجام می‌شود. ابتدا دستیار ارائه مقاله را آغاز می‌کند و در ادامه بحث توسط اساتید حاضر در جلسه ادامه پیدا می‌کند و از مزایای این روش

روش دیگر ارائه ژورنال کلاب، یادگیری بر مبنای مساله می باشد که توسط جورابچی معرفی شده است. در این روش، مقاله انتخاب شده برای افراد گروه ارسال می شود و در جلسه ژورنال کلاب، استاد تعدادی پرسش در رابطه مساله‌ی پژوهش و چند سوال باز مطرح می نماید تا دانشجویان در گروه‌های خود به بررسی و پاسخ به سؤالات مطرح شده بپردازند، سپس هر گروه پاسخ سؤالات و پیشنهادهای ارتقا روش پژوهش را ارائه می نمایند. در نهایت، پیشنهادها با روشی که نویسنده استفاده نموده، مقایسه شده و نقاط قوت و ضعف آن‌ها بررسی می شود. در این روش مشارکت افراد به واسطه‌ی تشکیل گروه‌ها بسیار بالاست و مهارت ارزیابی نقادانه تقویت می شود (۳۳).

نوع دیگر ارائه‌ی ژورنال کلاب توسط هارتلاب در سال ۱۹۹۹ پیشنهاد شد. در این روش قبل از جلسه، مقاله در اختیار شرکت کنندگان قرار نمی گیرد و استاد و دستیار مقاله را از جهات مختلف مانند متدولوژی، انتخاب نمونه و ارزیابی آماری و طراحی مقاله مورد بحث قرار داده و ارائه می نمایند. در این روش مهارت ارزیابی مقاله، تقویت شده و چون شرکت کنندگان آمادگی قبلی ندارند، موجب جلب توجه بیشتری می گردد؛ اما ممکن است مشارکت در پایین تر حالت خود باشد (۳۴).

روش دیگر ارائه ژورنال کلاب در یک دوره آموزش دستکاری زنان و زایمان پیشنهاد شد. این روش بر مبنای بازنگری متون پزشکی و مهارت ارزیابی مساله استوار است. در این مدل، در هر جلسه دو سری از مقالات در اختیار شرکت کنندگان قرار گرفت که اولین سری مقالات در مورد تکنیک‌های ارزیابی مقاله بوده و در ابتدای جلسه ارائه می شد ولی سری دوم مقالات در رابطه با موضوع کلینیکی مرتبط با رشته تحصیلی بوده است. از مزایای این مدل، می توان به ارائه همزمان مباحث آماری و موضوعات کلینیکی و در نتیجه مشارکت فعالانه دانشجویان اشاره نمود (۳۵).

وودز و وینکل در سال ۱۹۸۲ مدل چرخشی برای ارائه‌ی ژورنال کلاب ارائه نمودند که دارای ۴ مرحله می باشد. در مرحله اول این مدل، مقالات با موضوع واحد؛ اما با ارائه‌ی متفاوت نتایج و دیدگاه‌های متضاد بررسی می شد و هدف بررسی موشکافانه روش‌شناسی مقالات بوده است. در مرحله دوم، مفاهیم پایه موضوع مورد پژوهش با ارائه مقالات کلاسیک راجع به موضوع مورد نظر در جلسه ژورنال کلاب بیان می شد. در مرحله سوم شرکت کنندگان به صورت گام به گام مقاله مرتبط با موضوع دیگری را ارزیابی نموده و در مرحله چهارم با تجارب بدست آمده، به طراحی دوباره روش پژوهش مقاله پرداخته می شد. در نتیجه به دلیل استفاده مقالات گذشته‌نگر و

می توان به افزایش دانش طراحی پژوهش و بهبود آگاهی پژوهشی اشاره کرد؛ اما این روش می تواند معایبی نیز به همراه داشته باشد؛ به عنوان مثال ژورنال کلاب بر اساس ارائه‌ی آموزشی، منفعل بودن حاضرین را به همراه خواهد داشت و در صورتی که اداره جلسه توسط اساتید انجام گردد، معمولاً باعث می شود، بحث و تبادل نظر توسط افراد با تجربه تر صورت گیرد (۲۷، ۲۸).

ژورنال کلاب به عنوان یک فن آموزشی، داشته‌های زیادی برای ارائه به فراگیران امروزی دارد (۲۹). رویکرد فراگیر محور نوعی دیگر از روش‌های برگزاری ژورنال کلاب است که به منظور یادگیری همه‌ی شرکت کنندگان به کار می رود. حضور یک رهبر به عنوان تسهیل گر در ژورنال کلاب می تواند در انتخاب مقاله به دستیاران کمک نموده و همچنین منجر به مشارکت در بحث توسط شرکت کنندگان شود. لازم به ذکر است وجود بحث منظم و غیررسمی میان ارائه دهنده و ژورنال کلاب کمک به پیشبرد مؤثر جلسه می نماید (۲۴، ۳۰).

در روش کلاس درس معکوس، مقاله قبل از جلسه به منظور بحث بیشتر در اختیار شرکت کنندگان قرار می گیرد. آزمون‌های آنلاین و فیلم‌ها در رابطه با موضوع مقاله می تواند در شکل گیری بحث، کمک شایانی نماید. همچنین وجود ابزارهای برنامه مهارت‌های ارزیابی انتقادی موجود در بستر وب به شکل رایگان می تواند شرکت کنندگان را در ارزیابی و تأیید طراحی مطالعات کارآزمایی بالینی و همچنین سایر مطالعات از جمله (مانند مورد-شاهدی، مطالعات کوهورت، مطالعات کیفی و ...) کمک نماید. تشکیل گروه‌های بحث کوچک شرکت کنندگان را به مشارکت و بحث تشویق می نماید. از مزایای این روش می توان به از بین رفتن چیدمان معمولی کلاس‌ها و ایجاد گروه توسط چیدمان دایره‌ای صندلی‌ها، در جمع قرار گرفتن افرادی که در انتهای کلاس بودند و از بین رفتن مرزهای سلسله مراتبی را که یادگیری را مختل می کنند، نام برد (۵، ۳۱). با توجه به مفاهیم آموزشی موسسات، طراحی ژورنال کلاب می تواند از طریق مسیرهای متعددی و روش‌های مختلف اداره نمود که در ادامه بعضی از تجارب دانشگاهی آورده شده است.

یکی از اولین مدل‌های ژورنال کلاب بر اساس اصول آموزش توسعه داده شده است. در این روش، عنوان مقاله بر اساس مناسبت بالینی (مریض موجود در بخش) انتخاب شده و پس از ارائه مقاله توسط دستیار، یکی از اساتید به همراه یکی از دستیاران راجع به روش شناسی، اعتبار مقاله و امکان استفاده نتایج در بالین بیماران بحث می کنند. از مزایای این مدل می توان آموزش بهتر و حضور فعال دستیاران را نام برد (۱۰، ۳۲).

وبلاگ‌های پزشکی آغاز شدند و بعد از آن به پلتفرم‌های شبکه‌های اجتماعی منتقل شدند. اولین ژورنال کلاب در بستر شبکه‌های اجتماعی در سال ۲۰۱۱ در توییتر برگزار شد و پس از آن ژورنال کلاب‌های توییتری گسترش پیدا کرد (۲۷، ۴۰).

استفاده از شبکه‌ی اجتماعی مانند واتس‌پ نیز به علت قابل نصب بودن روی گوشی‌های هوشمند، قابلیت ایجاد گروه و ضبط صدا رو به گسترش می‌باشد (۲۶). از مزایای این روش، انتشار اطلاعات به صورت گسترده، پتانسیل ایجاد بحث علمی با دیدگاه‌های متفاوت و همچنین ایجاد یک پایگاه بایگانی شده به منظور بررسی‌های ژورنال کلاب‌های قبلی می‌باشد. اما باید اطمینان حاصل شود که آیا یادگیری از طریق ژورنال کلاب آنلاین می‌تواند با یادگیری و دانش اجتماعی به دست آمده از نوع کلاسیک و تعاملات چهره به چهره برابری کند؟ لذا برای توسعه این روش، توجه به حفظ عناصر اساسی ژورنال کلاب که برای دهه‌ها باقی مانده و مؤثر بودند، الزامی است (۴۱)؛ به‌رحال این شیوه برگزاری به دلیل مزایای جذابی که دارد، دریچه‌های امیدبخشی را برای جامعه علمی به ارمغان آورده است. از دیگر امتیازهای برگزاری این روش نسبت به روش سنتی، امکان دعوت از متخصصان بین‌المللی در جلسات، امکان حضور مشارکت‌کنندگانی از مناطق جغرافیایی که توانایی حضور ندارند، امکان مشارکت منعطف در خارج از برنامه زمانی سخت‌گیرانه برای فراگیران مشغول به کار و فرصت شرکت در ژورنال کلاب‌ها برای افرادی که در جامعه آکادمیک حضور ندارند، می‌باشد (۱۲، ۴۲).

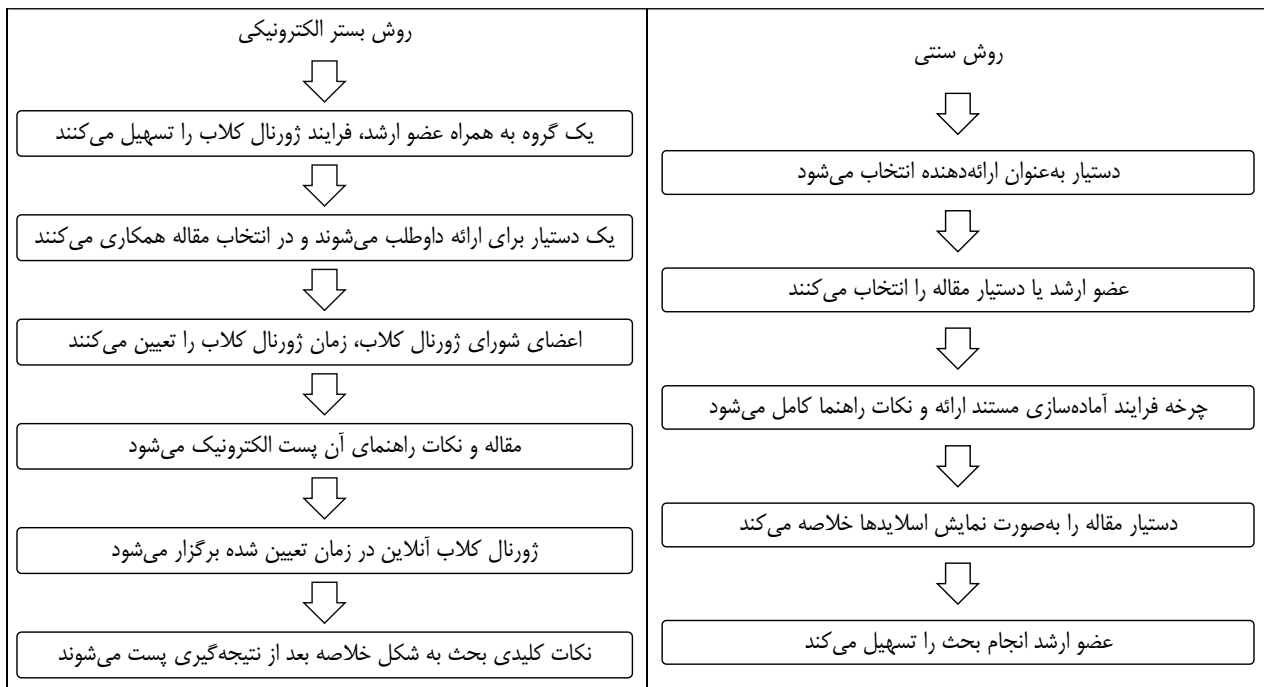
این روش به دلیل نو بودن آن، مشکلاتی را همراه دارد از جمله می‌توان به وجود تعارض منافع و یا منافع تجاری، اضطراب‌آور بودن برای افراد تازه کار، وجود مرزهای سلسله مراتبی آکادمیک، جملات متنی محدود شده (به طور مثال ۲۸۰ حرف در توییتر) که ممکن است برای اظهار نظرات تخصصی کافی نباشند، اشاره نمود (۹، ۴۰، ۴۳).

آینده‌نگر و نیز رویکرد تحقیق پیمایشی، چندین هدف آموزشی برگزاری ژورنال کلاب پوشش داده می‌شود (۳۶).

نوع دیگر ژورنال کلاب که در رابطه با یافتن مقاله‌ی مناسب و خواندن و ارزیابی صحیح آن استوار است، توسط کیتچینگ با ۴ مرحله مجزا در یک دوره‌ی کاردیولوژی تعریف شده است. در این روش که مدیریت جلسه بیشتر بر عهده دستیار می‌باشد، موضوع و عنوان مقاله در رابطه با شرح حال بیماری که هنوز مشکوکش رفع نشده، انتخاب می‌شود و دستیار با جستجوی مقالات و ارزیابی نقادانه آن‌ها، مقاله یا مقالات برگزیده را انتخاب کرده و در جلسه ژورنال کلاب ارائه می‌دهد. در نهایت اعضای ژورنال کلاب در رابطه با قابل اجرا و قابل اعتماد بودن نتیجه این مقاله و آیا اینکه مقالات قادر به حل مشکل کلینیکی اولیه است یا خیر به بحث و تبادل نظر می‌پردازند (۳۷). علاوه بر موارد ذکر شده، مدل طرح تجربی و ایجاد بحث و جدل از دیگر روش‌های برگزاری جلسات ژورنال کلاب می‌باشد. در مدل طرح تجربی، مقالاتی که در رابطه با یک موضوع واحد بودند نه در یک جلسه؛ بلکه در چند جلسه مورد بررسی قرار می‌گیرند تا اعضا را با نقاط قوت و ضعف تحقیقات در آن زمینه و موضوع آشنا کند. در مدل "ایجاد بحث و جدل" دو گروه از شرکت‌کنندگان با دو دیدگاه متضاد در مورد یک موضوع بحث را پیش می‌برند و یک عضو هیأت علمی جلسه را مدیریت می‌نماید. از مزایای این روش این است که اطلاعات مختلف از مقالات استخراج و قدرت ایده و نظریه پردازی افراد تقویت می‌شود (۲۸، ۳۸).

روش نوین؛ بسترهای دیجیتال

ظهور فناوری‌های الکترونیکی مانند شبکه‌های اجتماعی و بسترهای دیجیتال، ارتباطات متخصصان مراقبت‌های بهداشتی را با یکدیگر آسان نموده است (۲۵، ۳۹). ژورنال کلاب‌های مجازی که در سال‌های اخیر ظهور کرده‌اند؛ با بحث‌های آنلاین، کنفرانس‌های الکترونیکی و

شکل ۱. نمایش شیوه های سنتی و بستر الکترونیک جلسات کلاب

Figure 1. Illustration of traditional methods and electronic platforms for Club sessions

با این حال به منظور بهینه سازی انتقال اطلاعات و اثربخشی ژورنال کلاب، ملاحظات کلیدی متعددی را باید در زمان راه اندازی و برگزاری در نظر گرفت (شکل ۲) (۹). برای برگزاری یک جلسه ی ژورنال کلاب باید مقدمات اشاره شده در شکل ۲ را مورد توجه قرار داد که در ادامه به تفصیل مورد بررسی قرار می گیرد.

گام های برگزاری ژورنال کلاب

به گفته یکی از اولین برگزارکنندگان ژورنال کلاب ها، سر ویلیام اوسلر: "اولین گام به سمت موفقیت در هر شغلی این است که به آن علاقه مند شویم". رویکردهای مدرن مختلفی به ژورنال کلاب در گروه های مراقبت بهداشتی معاصر وجود دارد که هر گروه آموزشی بسته به شرایط علمی و کاری خود، می تواند یکی از این روش ها را برگزیند (۴۴).

فراگیر خود را مشخص کنید	• چه پیش زمینه علمی یا کلینیکال دارند؟
هدف ژورنال کلاب را مشخص کنید	• فراگیران قصد دارند چه چیزی از شما یاد بگیرند؟ چرا؟
مقاله را انتخاب و برای اعضا نقش تعیین کنید	• چه نوع مقاله ای و با چه مفاهیمی می تواند بحث را آغاز کند؟ در طول برگزاری جلسه چه کسی عهده دار چه وظیفه ای خواهد بود؟
ساختار ژورنال کلاب بر اساس مناسبت با فراگیران توسعه دهید	• ژورنال کلاب کلاسیک چهره به چهره؟ تجربه یادگیری مجازی؟ رویکرد کلاس درس معکوس؟ مدل و رویکرد ترکیبی؟
فرایند و شیوه اجرای ژورنال کلاب مشخص کنید	• زمان، تناوب و مکان ژورنال کلاب - دسترسی به منابع مورد نیاز (مانند کامپیوتر، ایمیل، مقالات) - ابزارهای ارزیابی مقالات (کدام ابزار، چرا و چگونه کمک می کند؟)
برای ارتقای مشارکت در ژورنال کلاب برنامه داشته باشید	• بهترین بازخورد فراگیران شما به چه موضوعی است؟ غذای رایگان؟ حضور اجباری؟ تجربه یادگیری تسهیل شده و اداره شده توسط کارآموزان؟ حضور و بازخورد (مانند مهارت های ارائه، تکامل ژورنال کلاب) اعضای ارشد؟
منابع ژورنال کلاب را افزایش دهید	• به طور مثال مطالب مفیدی که از ژورنال کلاب های قبل مانده است و مطالب با کیفیتی مرتبط با تکنیک های ارزیابی انتقادی (کتاب، مجلات، وبسایت، ارائه های قبلی)

شکل ۲. ملاحظات برگزاری جلسات ژورنال کلاب

Figure 2. Considerations for Holding Journal Club Sessions

گام اول: تعیین فراگیران و جامعه هدف

ژورنال کلاب‌ها اغلب بر توسعه مهارت‌های ارزیابی انتقادی، ارتقا اقدامات مبتنی بر شواهد و درک سلسله مراتب شواهد تمرکز می‌کنند. اگر شرکت‌کنندگان از نظر دانش و مهارت به طور قابل توجهی با هم تفاوت دارند، تبدیل برنامه ژورنال کلاب به محیط و بستر آموزشی باعث می‌شود که دستیاران، اعتماد به نفس خود را از دست ندهند و احساس شایستگی کامل کنند. بهتر است تسهیل‌گر سعی کند که هر جلسه برای هر فرد مشارکت‌کننده در ژورنال کلاب، مطلب تازه‌ای داشته باشد تا اساتید باتجربه تمایل کافی برای حضور مداوم در برنامه ژورنال کلاب را داشته باشند. همچنین تسهیل‌گر باید برنامه ژورنال کلاب را به محیطی امن برای به اشتراک گذاشتن اطلاعات و پرسیدن پرسش‌ها تبدیل کند. حتی می‌توان برنامه ژورنال کلاب را گاهی طوری تنظیم کرد تا مشارکت‌کنندگانی از دیگر رشته‌های مرتبط حضور داشته باشند و با هم‌افزایی فکری به نقد مقاله بپردازند و در بهترین حالت چنین ژورنال کلابی تبدیل به یک مرکز طراحی پژوهش‌های میان رشته‌ای تبدیل خواهد شد (۱۷، ۲۸، ۳۸).

به‌طور کلی مقالات منتشر شده در مجلات با ضریب تأثیر بالا که اخیراً چاپ شده‌اند و پتانسیل تاثیرگذاری و ایجاد یک بحث مناسب در جلسه ژورنال کلاب را دارند؛ توصیه می‌شود (۸، ۹).

گام دوم: گزینش هدف جلسه

قدم بعدی و شاید یکی از اساسی‌ترین گام‌ها برای اجرای موفقیت آمیز ژورنال کلاب، تعیین اهداف برای آن است چرا که تعیین هدف به انتخاب مقاله و تصمیم‌گیری در مورد محتوای ارائه کمک می‌کند. گروه آموزشی باید ابتدا مشخص کند که کدام هدف یا اهداف برای گروه از اهمیت و الویت بیشتری برخوردار است. آیا گروه آموزشی می‌خواهد در موضوعات تخصصی به روز بماند و یا هدف، برگزاری ژورنال کلاب مبتنی بر شواهد و استفاده از دانش پیشرو در مداخلات بهداشتی و درمانی است. یا اینکه برای گروه آموزشی یاددهی اهدافی مثل مهارت ارزیابی انتقادی (Critical Appraisal Skills Programme: CASP) یا مهارت ارائه و رهبری مهم است. یا هدف از برگزاری جلسات ژورنال کلاب، همفکری و بررسی مقالات جدید، در تبیین نقشه راه مطالعاتی جدید گروه است. تعیین هدف در این مرحله بر همه مراحل بعدی تأثیر می‌گذارد مثلاً اینکه شورای ژورنال کلاب ساختار برگزاری ژورنال کلاب را ارزیابی نقادانه (Critical appraisal clubs) یا مبتنی بر شواهد (Evidence-based clubs) انتخاب می‌کند. به

هرحال بهتر است اهداف و برنامه برگزاری ژورنال کلاب توسط شورای گروه آموزشی تعیین شود (۱، ۱۱، ۴۴).

گام سوم: انتخاب مقاله و تعیین نقش اعضا

انتخاب مقاله برای هر جلسه ژورنال کلاب براساس اهداف از پیش تعیین شده گروه آموزشی و یا موضوعات موردنیاز گروه صورت می‌گیرد. یک مرحله برای افزایش مهارت دستیاران، تمرین انتخاب مقاله مناسب است. برای انتخاب مقاله مناسب می‌توان یک سلسله مراحل تعریف کرد مثلاً به دانشجویان آموخت که وقتی هدف کلی ژورنال کلاب و یا هدف جلسه‌ای که دستیار می‌خواهد ارائه دهنده باشد مشخص شد و همچنین بسته به علاقه فرد، مجلات علمی مرتبط با هدف را مرور کند و با مطالعه عناوین و چکیده مقالات برای خود یک فهرست نهایی تهیه کند. حتی اگر بین چند گزینه سردرگم بودید می‌تواند چند مقاله گزینه برتر را به طور کامل بخواند (۱۶).

اما اگر چند اصل را بخواهد در انتخاب مقاله در حیطه مورد علاقه خود در نظر داشته باشید می‌توانید به این نکات توجه کنید؛ به‌طور مثال به‌طور کلی، انتخاب مقاله‌ای که در مجلاتی با ضریب تأثیر بالا منتشر می‌شود، بهتر است. هنگام انتخاب مقاله علاوه بر توجه به علاقمندی‌ها باید موضوع مقاله، برای دیگر افراد مشارکت‌کننده هم جذاب باشد تا حاضران در جلسه هم تمایل به شرکت در بحث پیدا کنند. هم در زمینه برای شرکت دیگر مشارکت‌کنندگان در بحث فراهم کند. نوع مقاله‌ای که انتخاب می‌شود در حالت ایده‌آل بهتر است یک مقاله پژوهشی اصیل باشد اما گاهی می‌توان از مقالات مروری برای ژورنال کلاب استفاده کرد. مقاله می‌تواند اخیراً (حدود ۱ تا ۲ سال) منتشر شده باشد (۴۵).

ممکن است مقالات انتخابی مرتبط با چالش‌های محلی و مشکلات کشوری باشند. ممکن است اساتیدی از گروه در حال بررسی یک روش جدید یا پژوهش جدید در گستره علم باشند و حتی ممکن است اساتید در جستجوی مسیری برای توجیه سیاست‌گذاران عرصه بهداشت و درمان برای اجرای یک مداخله هستند، در چنین حالتی جلسه ژورنال کلاب را می‌توان به یک جلسه بارش افکار با کمک چند مقاله مرتبط تبدیل کرد و با بحث پیرامون آن، موضوع را شفاف نمود و همچنین از آن به عنوان فرصتی برای آموزش دستیاران در زمینه تصمیم‌سازی بهداشتی و درمانی بهره برد. در انتخاب مقالات باید توجه کرد که دامنه انتخاب محدود به چند ژورنال نباشد تا فرصت اجرای آموزش تفکر انتقادی فراهم شود؛ چرا که سیاست مجلات با هم متفاوت است و نقاط ضعف و قوت آنها باهم فرق دارد و در انتها به این نکته

عناصر کلیدی مرتبط با زمینه‌های یادگیری گروه ژورنال کلاب خود را در نظر بگیرد. اندازه بهینه برگزاری ژورنال کلاب هنوز تعیین نشده؛ اگرچه حداقل هشت شرکت‌کننده برای ژورنال کلاب‌هایی در سطح گروه آموزشی پیشنهاد شده است. شیوه افزایش مشارکت و بهره‌وری ژورنال کلاب می‌تواند بر انتخاب ساختار برگزاری ژورنال کلاب به روش سنتی، کلاس درس معکوس یا دیجیتال مؤثر باشد و گروه آموزشی بسته به هدف برنامه و نیز برنامه کاری اعضا تصمیم بر انتخاب یکی از ساختارها بنماید. همچنین اختصاص دادن بخشی از هر جلسه در رابطه با مقاله‌ی جلسه بعد به شناسایی نیاز مخاطبان و افزایش مشارکت و حضور آنان کمک شایانی می‌کند (۴۹، ۵۲).

گام پنجم: ترسیم شیوه اجرای ژورنال کلاب

برای اجرای ژورنال کلاب می‌توان شیوه‌نامه درست کرد؛ ولی اگر برنامه ژورنال کلاب مستمر باشد، این مهارت به دانشجویان بعدی منتقل می‌شود. دانشجویی که می‌خواهد نقش ارائه دهنده در ژورنال کلاب را داشته باشد باید در مرحله اول در انتخاب مقاله موفق باشد، در این مرحله اساتید می‌توانند راهنمایی اثرگذار داشته باشند (۴۵، ۵۳).

برای اجرای موفق ژورنال کلاب عوامل زیادی نقش دارند، بعضی از این عوامل قبل از اجرای برگزاری باید دیده شوند و بعضی هنگام و یا بعد از برگزاری باید مورد ملاحظه قرار گیرند. اگر بخواهیم عوامل مؤثر بر برگزاری پیروزمندانه ژورنال کلاب را نام ببریم، می‌توان به ۴ عامل زمان‌بندی، محیط برگزاری، مشارکت اعضا و نحوه ارائه مقاله ژورنال کلاب اشاره نمود (۵۳).

زمان‌بندی

هنگام تنظیم زمان برگزاری باید زمانی را انتخاب کرد که همه یا بیشتر اعضای مشارکت‌کننده امکان حضور داشته باشند، زیرا جلسات باید به‌طور منظم و در زمان‌های مشخصی تشکیل گردند تا نظم و اثربخشی خود را داشته باشند. قبل از آن باید مشخص شود که آیا برنامه ژورنال کلاب هفتگی خواهد بود یا ماهانه؟ برنامه کاری گروه آموزشی، انتخاب کدام گزینه را ممکن می‌سازد. برای انتخاب ساعت برگزاری، انتخاب ساعات در اوایل روز مناسب است یا ساعات نهار؟ آیا با انتخاب روزکاری خاصی، بعضی از اساتید امکان حضور در گروه را نخواهند داشت؟ البته مشخص است که تعیین زمان مشخص برای بالاترین مشارکت، بسیار مشکل است؛ اما با انتخاب یک برنامه ژورنال کلاب منظم در روزی از هفته یا روزی در ماه به‌صورت برنامه ثابت به مرور زمان می‌توانید تعداد شرکت‌کنندگان را افزایش دهد با توصیه این مورد که همکاران و دستیاران برنامه کاری ماهانه خود را با توجه به برنامه

توجه شود که برای اثر بخش‌تر کردن جلسات، موضوع هر جلسه باید ثبت شود تا از تکرار موضوعات مطرح شده جلوگیری گردد (۹، ۱۶، ۴۵). تعیین نقش و وظیفه برای افراد مشارکت‌کننده در ژورنال کلاب به بالا بردن کیفیت برنامه کمک می‌کند، ضمن اینکه انگیزه افراد را برای مشارکت افزایش می‌دهد. برنامه ژورنال کلاب باید یک مسئول برگزاری یا رهبر (Leader) داشته باشد، این فرد که بهتر است از بین اساتید انتخاب شود، مسئولیت کلی اداره برنامه و پیشبرد اهداف را بر عهده می‌گیرد. همچنین در برنامه ژورنال کلاب یک نفر نقش رئیس جلسه یا هدایت‌کننده برنامه ژورنال کلاب (Chairperson) را به عهده دارد. این مسئولیت در هر جلسه به استاد متفاوتی با تخصص مرتبط با موضوع ژورنال کلاب واگذار می‌شود. انتخاب متخصص مرتبط با موضوع، اثربخشی فرایند آموزش را بیشتر می‌کند. در هر جلسه یک یا چند نفر نقش ارائه دهنده (Presenter) را به عهده می‌گیرند (۴۶، ۴۷).

یادداشت‌برداری از مطالب کلیدی مطرح شده در هر جلسه ژورنال کلاب در نهایت برگزاری این جلسات را اثر بخش‌تر می‌کند. می‌توان در جلسات ژورنال کلاب فردی را مسئول ضبط و یادداشت مطالب مهم مطرح شده در ژورنال کلاب کرد. دبیر جلسه (Scribe) در پایان هر جلسه خلاصه مطالب مطرح شده در جلسه را به مشارکت‌کنندگان ارائه می‌دهد. اینکار موجب می‌شود که اساتید به راحتی بتوانند از مطالب ارائه شده در ژورنال کلاب برای اهداف توسعه حرفه‌ای مداوم خود (Continuing Professional Development: CPD) استفاده کنند؛ البته می‌توان برای افزایش مشارکت در جلسه، این مسئولیت را هر بار به یکی از دستیاران ارشد محول کرد (۹، ۴۸، ۴۹). همچنین یک نفر ممکن است نقش مدیر اجرایی جلسه (Administrator) را داشته باشد و مقالات منتخب برای ژورنال کلاب را قبل از جلسه به اعضای ژورنال کلاب برساند و همچنین خلاصه‌های خروجی از جلسه را برای اعضای گروه ژورنال کلاب ارسال نماید. نقش‌های گفته شده ممکن است در سه نقش مسئول برگزاری، رئیس جلسه و تسهیل‌گر جلسه محدود شود. اگرچه در جلسات مختلف گرداننده می‌تواند به صورت چرخشی تغییر نماید؛ اما وجود یک گرداننده ثابت موفقیت بیشتری داشته است (۵۰، ۵۱).

گام چهارم: توسعه ساختار ژورنال کلاب

یک ژورنال کلاب پایدار و مؤثر که گروه فراگیران را درگیر می‌کند، در گروه‌شناسایی یک تیم اصلی برای کمک به فرآیند طراحی است. این گروه باید متشکل از یادگیرندگان جوان و متخصصان بالینی ارشد باشد که مایل به تسهیل فرآیند ژورنال کلاب هستند. سپس این تیم می‌تواند

بالایی دارد، بهتر است بیان شود تا علاقه مشارکت کنندگان را افزایش دهد. عنوان مقاله باید خواننده شود و مشخص شود چه سوال هایی پرسیده شده و آیا در نهایت پاسخ داده شده است و برای اینکار از نتیجه گیری مقاله می توان یاری جست. اگر در این مرحله آنالیز صحیحی از عنوان صورت گیرد، اولین قدم در برگزاری یک ژورنال کلاب تعاملی برداشته خواهد شد. می توان از مشارکت کنندگان خواست خودشان عنوان را بخوانند (چالش اول) و تخمین بزنند چه پرسش هایی در این مطالعه پاسخ داده می شود و در طول ارائه مقاله فعالانه به دنبال پاسخ به پرسش های خود باشند (چالش دوم). بعد از این مرحله ارائه دهنده، به طور خلاصه مقاله را از نظر شیوه انجام مطالعه توصیف می کند و توضیح می دهد که آیا رویکرد گروه مطالعاتی و آزمایش هایی که انجام داده اند منجر به دستیابی به نتایج موردانتظار شده است؟ (چالش سوم) اطلاعات ارائه شده در مقدمه، پاسخ به پرسش های مخاطبان جلسه ژورنال کلاب مانند اینکه چطور به این مقاله رسیدیم و چرا این مقاله برای ما جذاب بود و نیز چه اطلاعات قبلی برای خواندن مقاله نیاز است، را بدست دهد و واضح است که با ارائه این اطلاعات می توان میزان مشارکت فراگیران را افزایش داد. از طرف دیگر، بیان اهداف و سؤالات مهم مطرح شده در مقاله، گام مؤثری در فعال کردن اعضای خاموش ژورنال کلاب است. علاوه بر اینکه بیان اهداف و سؤالات برای اعضای ژورنال کلاب حکم خط کش اندازه گیری دارد تا در انتها ارزیابی کنند که آیا مطالعه به اهداف اعلام شده خود رسیده است یا خیر (۲، ۵۲).

دستیار هنگام ارائه مقاله باید به سه پرسش اصلی پاسخ دهد: چه؟ چگونه و چرا؟؟ هر یک از این سؤالات را می توان با مراجعه به اجزای خاص مقاله که در جدول شماره ۱ آورده شده است، پاسخ داد.

ثابت ژورنال کلاب تنظیم نمایند. اگر بتوان در برگزاری ژورنال کلاب به شیوه سنتی، همزمان گزینه مبتنی بر وب را هم فعال کرد، امکان استفاده و مشارکت افرادی که در زمان برگزاری امکان حضور در جلسه را ندارند را فراهم می شود (۱۸، ۵۰، ۵۲).

محیط

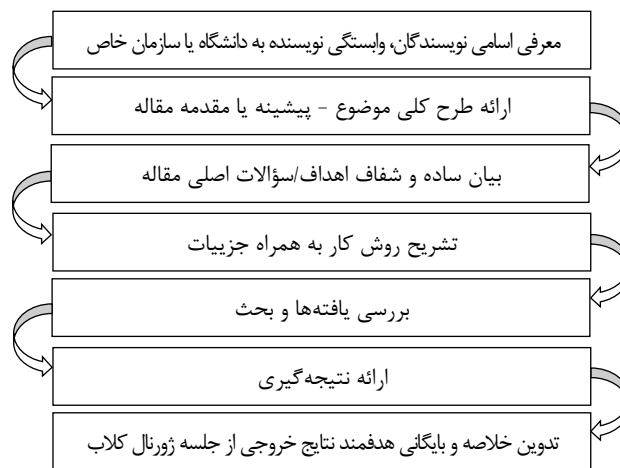
یافتن محیط متناسب با تعداد شرکت کننده و نیازهای برگزاری ژورنال کلاب ضروری است. مکانی آرام با تعداد کافی صندلی برای نشستن به شیوه ای که تماس چشمی بین شرکت کنندگان برقرار شود (شیوه نشستن به شکل نعل اسبی یا دایره ای) بر کیفیت برگزاری تأثیری شگرف دارد (۴، ۴۶).

مشارکت اعضا

در خصوص مخاطبان علاوه بر انتخاب درست مخاطبان، میزان مشارکت آن ها بسیار مهم است. برای افزایش مشارکت و حداکثری کردن آن می توان از روش های مختلفی استفاده کرد. در بعضی برنامه ها حضور اجباری اساتید و اختیاری دستیاران، میزان مشارکت را افزایش داده است. در چنین حالتی، دستیاران تشویق به استفاده از تجارب اساتیدشان در برنامه ژورنال کلاب می شوند. طولانی شدن برنامه ژورنال کلاب حتی اگر موضوع های جذابی ارائه شوند، مشارکت بعضی مخاطبان را در جلسات بعدی کم رنگ می کند (۴۷، ۵۱).

نحوه ارائه مقاله

روش برگزاری ژورنال کلاب و شیوه ارائه مقاله منتخب در جلسه، کاملاً به اهداف مورد انتظار گروه آموزشی بستگی دارد؛ ولی اگر بخواهیم از یک روند مشخص (پروتکل اجرایی) برای ارائه مقاله در جلسه بهره برداری کنیم، می توان از گام های ارائه شده در شکل ۳ استفاده نمود. شروع ارائه مقاله با بیان نام مقاله، نویسندگان و H اندیکس نویسنده مسئول شروع می شود. اگر مقاله در مدت زمان کوتاه انتشار، سایتیشن

شکل ۳. گام های ارائه مقاله در یک برنامه ژورنال کلاب

Figure 3. Steps for Presenting a Paper in a Journal Club Program

شود مخاطبان به دلیل زمینه کاری متفاوت یا سلیق مختلف، به طور کامل اهمیت موضوع را درک ننماید. ارائه دهنده مقاله ممکن است برای اینکه چرایی انجام مطالعه را بفهمد به زمان و تلاش بیشتری نیاز داشته باشد و لازم باشد تا ارجاعات متقابل مقاله را هم مطالعه کند و یا حتی برخی جنبه های کلیدی که در مقاله ذکر نشده است را با دقت بیشتری مطالعه نماید تا بتواند به وضوح چرایی مطالعه را مشخص کند. با این حال نتیجه آن دو سر سود است (۳، ۵۳)، اما مهمترین بخش ارائه مقاله پاسخ دادن به پرسش خوب که چی؟ یا So what است.

به چه علت مهم است که روی چرایی تمرکز کنیم؟ پاسخ دادن به این پرسش که "چرا این مطالعه انجام شده است؟" ما را به شکاف پژوهشی یا گپ می‌رساند که منجر به انجام این مطالعه شده است. اگرچه این مهمترین سوالی است که باید به آن پرداخته شود، اما معمولاً در جلسات ژورنال کلاب کمتر و به سختی به این جنبه اهمیت داده می‌شود. پاسخ ندادن به این سوال منجر به ارائه ای غیرجذاب برای مخاطب می‌شود، چون ممکن است مخاطب نتواند هدف آزمایش‌ها و یافته‌ها را درک کند. همچنین پاسخ ندادن به چرایی مقاله ممکن است، موجب

جدول ۱. پرسش‌های کلیدی در هنگام ارائه مقاله در ژورنال کلاب

Table 1. Key Questions When Presenting a Paper in a Journal Club

پرسش	پاسخ
در مطالعه چه کاری انجام شده است؟ نتیجه اصلی مطالعه چیست؟	عنوان و چکیده؛ نتایج
مطالعه / آزمایش چگونه انجام شده است؟ در مورد سختگیری و تعصبات احتمالی در روش‌های مورد استفاده در مطالعه بحث شود. چرا مطالعه / آزمایش انجام شده است؟	مواد و روش‌ها مقدمه؛ بحث؛ منابع؛ مقالات مرتبط دیگر
کاستی‌های دانش که منجر به طراحی این مطالعه شده، چه بوده است. خب که چه؟ تحلیل انتقادی مقاله	بحث در مورد نقاط قوت، محدودیت‌ها، نوآوری، مفید بودن نتایج، تناسب نتایج و نتیجه‌گیری

هم بحث کرد. پرسش قابل تأمل دیگر در این بخش تعارض منافع و صرفه-هزینه مطالعه است (۵۴).

نمایش بهینه یافته‌ها و بحث مؤثر بر آن‌ها، تعیین کننده نهایی ارزش و امتیاز یک جلسه ژورنال کلاب می‌باشد. توصیه می‌شود برای درک بهتر یافته‌ها، هر کدام از شکل‌ها و جدول‌های ضروری و جذاب مقاله در اسلایدهای جداگانه ارائه شود و اگر لازم است جداول را تقسیم و بریده و در دو اسلاید نمایش داد تا نمایش بهتری داشته باشد. حتی تأکید می‌شود، ارائه دهنده، شکل‌ها و جدول‌ها را به گونه‌ای توصیف کند که گویی برای یک فرد نابینا توصیف می‌شود؛ زیرا این کار باعث می‌شود دستیاران جوان ارتباط بهتری با یافته‌ها برقرار کنند. همچنین می‌توان از پشتوانه علمی استاد راهنمای دستیار ارائه دهنده برای تفهیم بیشتر مطالب در جلسه سود جست. یک روش سودمند دیگر این است که ابتدا جدول و نمودار را به صورت واضح و خوانا نمایش داده و نتایج آن را بیان کرد و سپس فراگیران، تفسیر خود را در مورد نتایج اعلام کنند و در نهایت به بحث ارائه شده در متن مقاله مراجعه شود. اگر هدف از جلسه ژورنال کلاب تقویت مهارت ارزیابی انتقادی در بین اعضا، به ویژه دستیاران است می‌توان از هر شرکت کننده خواست که داده‌های خام هر

پاسخ دادن به این پرسش، با استفاده از ارزیابی انتقادی ممکن می‌باشد. ارزیابی انتقادی مقاله شامل تجزیه و تحلیل اجزای مقاله از نظر محتوا، تناسب روش‌شناسی مورد استفاده، گزارش نتایج، پایایی و اعتبار مطالعه، مناسب بودن نتیجه‌گیری و غیره است. هر مقاله‌ای که منتشر می‌شود، نقاط قوت و محدودیت‌های خاص خود را دارد و از آنجایی که این مؤلف‌ها ممکن است همیشه به صراحت توسط نویسندگان بیان نشده باشد، ارائه دهنده باید آن‌ها را استخراج کند.

در بسیاری از مواقع، بخش روش کار به اندازه کافی برای مخاطبان جذابیت دارد؛ اما برای سودمندتر کردن جلسه، بهتر است خلاصه‌ای از تکنیک‌های به کار رفته ارائه شده و حتی در مورد مناسبت تکنیک‌ها بحث شود. به این نحو که ارائه دهنده می‌تواند با نمایش جداول و نمودارها، بحث کند که محقق از کدام آزمون به این نتایج رسیده است و یا اینکه آزمون مورد استفاده درست بوده یا نه؟ آیا اگر روش دیگری استفاده می‌کرد اعتبار و صحت داده‌ها بالاتر می‌رفت و یا این روش بهترین گزینه ممکن بوده است (ارزیابی انتقادی روش تحقیق). حتی می‌توان در مورد جزییاتی مثل اینکه آیا تعداد حیوان آزمایشگاهی مورد مطالعه کافی بوده است آیا مدت زمان مشاهده کافی بوده است یا نه؟

بنابراین جمع‌آوری بازخورد شرکت‌کنندگان در جلسه ژورنال کلاب با پاسخ‌های عینی و واقعی می‌تواند در فهم نقاط قوت و ضعف جلسات برگزار شده کمک شایانی نماید. از عوامل دیگری که می‌تواند منجر به افزایش مشارکت و موفقیت جلسات شود می‌توان به وسایل پذیرایی، غذای رایگان، حضور اجباری، بررسی مقالات اصیل و انتخاب موضوعات جذاب و جالب و مهارت‌های ارائه دهنده اشاره کرد. چرا که ممکن است اکثر شرکت‌کنندگان در جلسات ژورنال کلاب، مقاله را نخوانند و در واقع کل جلسه بر عهده‌ی ارائه‌دهنده بوده و بی‌انگیزگی به همراه داشته باشد (۲۸). جایگزین کردن قالب سنتی با رویکردهای خلاقانه، عاملی برای بهبود حضور و مشارکت افراد در جلسات می‌باشد. برای مثال ارائه‌های جایگزین در رسانه‌ها، از جمله ویدئوها، داستان‌گویی، نقد کتاب و گیمیفیکیشن یا بازی‌سازی روش‌هایی متنوع‌تری می‌باشند (۵۶). بازی‌سازی به عنوان یک استراتژی آموزشی فراگیر محور به عنوان «استفاده از اصول و قواعد، احساسات و ظاهر یک بازی به منظور درگیر کردن و ایجاد انگیزه در افراد به منظور کمک به یادگیری و حل مسائل» تعریف می‌شود (۵۷). در واقع در بازی‌سازی، مسابقه‌ای بر اساس اطلاعات به‌دست آمده از خواندن مقالات به جای ارائه رسمی آن‌ها محسوب می‌شود. بدین‌صورت که در ابتدای ژورنال کلاب شرکت‌کنندگان به‌طور تصادفی به دو گروه تقسیم می‌شوند؛ به‌طوری‌که سطح تخصص دو گروه متعادل باشد. تمامی سؤالات به ترتیب برای هر گروه تقسیم می‌شوند و بازی آغاز می‌شود. در هر دور، تسهیل‌گر یک عضو و یک سوال از یک گروه و همچنین یک عضو از گروه دیگر را برای پاسخ بیرون می‌کشد. اگر سوال به‌درستی پاسخ داده شود، گروه پاسخ‌دهنده برنده یک امتیاز می‌شود. تعداد کل سؤالات به گونه‌ای طراحی می‌شود که شرکت همه اعضا تضمین و برنامه‌ریزی شده است. گروه برنده یک جعبه شکلات مرغوب دریافت می‌کند، در حالی که تیم بازنده یک جعبه شکلات ارزان قیمت دریافت می‌کند (۴۳). ایجاد محیط یادگیری امن، عدم تحقیر و سرزنش فراگیران در حین به چالش کشیدن آنان که از مبانی طراحی ژورنال کلاب می‌باشد. در این روش مشاهده می‌شود که می‌تواند سطح مشارکت و تداوم جلسات را افزایش می‌دهد. به‌طور کلی در این رویکرد خلاقانه مطالب بهتر به خاطر سپرده می‌شوند انسجام گروه نیز ارتقاء می‌یابد (۵۶، ۵۸). در آخر و به‌طور کلی از مواردی که موجب بهبود جلسات و ایجاد یک ژورنال کلاب موفق می‌باشد می‌توان عوامل زیر را نام برد:

اسلاید را برای خود مرور کند و نقد خودش را بدون سوگیری اولیه یا نتیجه‌گیری زودرس، در مورد نتایج بیان کند (۹، ۲۹).
در نهایت اعضای جلسه ژورنال کلاب به یک نتیجه‌گیری کلی از مقاله می‌رسند که پژوهشگران به کدام اهداف مطالعه دست یافته‌اند. ارائه نتیجه‌گیری در ژورنال کلاب ضروری است و از دو استراتژی تبعیت می‌کند ارائه نتیجه‌گیری بیان شده در مقاله و نتیجه‌گیری که خود ارائه‌کننده به آن رسیده است. ساختار مقاله را به یک ساعت شنی تشبیه می‌کنند. نتیجه‌گیری مقاله هم از نظر مکان، هم از نظر ساختار، برعکس مقدمه است. به عبارتی نتیجه‌گیری با نکات برجسته منتج از تحقیق شروع می‌شود و با یک بیانیه کلی اما مرتبط پایان می‌یابد تا خوانندگان را تشویق به تفکر بکند و همچنین آن‌ها را به انجام پژوهش دیگری بر اساس دانش جدید به چالش بکشد. سؤالاتی مانند تطابق نتیجه‌گیری با یافته‌ها، منطقی بودن نتایج مطرح شده، رد یا قبول یافته‌های دیگران و افزودن یافته‌ای نو به عرصه دانش از معیارهای اصلی ارزیابی انتقادی بخش نتیجه‌گیری محسوب می‌شوند. درنهایت یادآوری این نکته حائز اهمیت است که خلاصه کردن نکات کلیدی جلسه کلاب بایگانی ارزشمندی از برنامه ژورنال کلاب ایجاد می‌کند. خلاصه می‌تواند شامل پاسخ به پرسش‌های کلیدی زیر باشد (۷، ۹، ۳۹).

- آیا نویسنده آنچه را که ادعا نموده، ثابت کرده است؟
 - مهمترین نکته یا نتیجه که از این مطالعه چیست؟
 - آیا انجام مطالعه با شیوه متفاوت دیگر، نتایج بهتری بدست می‌داد؟
 - نتایج مطالعه را در چه حوزه‌هایی می‌توان به‌کار برد؟
 - نتایج مطالعه چگونه می‌تواند در تصمیم‌گیری در حوزه درمان یا تصمیم‌سازی در حوزه بهداشت مؤثر باشد؟
- درخواست بازخورد هر جلسه در برگه و به صورت ناشناس می‌تواند منجر به دریافت پاسخ‌های عینی و واقعی نظرات گردد. اما به‌طور کلی افراد از طریق رسانه نیز برای ثبت بازخورد تشویق می‌شوند. این عمل یک روش مؤثر برای تعیین مناسب‌ترین قالب برگزاری ژورنال کلاب برای گروه‌های آموزشی مختلف و تنظیم جلسات مطابق با اهداف آموزشی در طول دوره می‌باشد (۶، ۳۱).

گام ششم: بهبود مشارکت و برنامه‌های ژورنال کلاب

ارتقاء برنامه‌های ژورنال کلاب به عوامل مختلفی بستگی دارد؛ اما افزایش مشارکت فراگیران از عوامل اصلی موفقیت ژورنال کلاب و تداوم جلسات می‌باشد. برای مشارکت بهتر شرکت‌کنندگان نکته‌ی اصلی این است که فراگیران به چه مواردی بهترین بازخورد را می‌دهند (۵۵).

همچنین، وبسایت‌های آموزشی مانند Coursera و edX دوره‌های تخصصی در زمینه روش‌های تحقیق و نقد مقالات ارائه می‌دهند که می‌تواند به بهبود توانایی‌های ارزیابی انتقادی کمک کند. مرور و استفاده از این مطالب با کیفیت، به ارتقاء توانایی‌های تحلیلی و انتقادی افراد کمک کرده و آن‌ها را برای برگزاری جلسات آینده ژورنال کلاب مجهزتر می‌سازد (۵۸، ۶۰، ۶۱).

بحث

با توجه به رویکردهای مدرن مختلف در برگزاری ژورنال کلاب‌ها، هر گروه آموزشی باید با توجه به شرایط خاص خود، روشی را انتخاب کند که بهترین نتیجه را به همراه داشته باشد. برگزاری یک ژورنال کلاب مؤثر نیازمند توجه به ملاحظات کلیدی است که می‌تواند به بهینه‌سازی فرآیند یادگیری و تبادل نظر کمک کند. یکی از این ملاحظات، تعیین فراگیران و جامعه هدف است. شناخت نیازها و سطح دانش شرکت‌کنندگان به تسهیل‌گر این امکان را می‌دهد که محتوای مناسب و متناسب با توانایی‌های گروه را انتخاب کند. این امر نه تنها به ایجاد یک محیط آموزشی مؤثر کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به افزایش مشارکت و تعامل در جلسات نیز منجر شود (۶۲) برای این منظور، برگزاری جلسات معارفه یا نظرسنجی‌های اولیه می‌تواند به شناخت بهتر از پیش‌زمینه و انتظارات افراد کمک کند.

پدرسن نیز در مقاله خود به اهمیت برگزاری جلسات معارفه و نظرسنجی‌های اولیه برای موفقیت جلسات ژورنال کلاب اشاره کرده است. این نوع جلسات می‌تواند به تسهیل‌گران کمک کند تا بهتر با نیازها و انتظارات شرکت‌کنندگان آشنا شوند. برگزاری جلسات معارفه به ایجاد فضایی مثبت و مشارکتی کمک می‌کند و این امکان را فراهم می‌آورد که افراد نظرات و تجربیات خود را به اشتراک بگذارند. این امر نه تنها به شناسایی نقاط قوت و ضعف گروه کمک می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز ارتباطات مؤثر و دقیق‌تر در طول جلسات آتی باشد (۶۳). علاوه بر آن با جمع‌آوری بازخورد از نظرسنجی‌های اولیه، تسهیل‌گران می‌توانند اهداف و محتوای جلسات را به‌خوبی تطبیق داده و به بهبود کیفیت بحث‌ها و یادگیری کمک کنند. این فرآیند می‌تواند به شکل‌گیری یک محیط یادگیری فعال و گسترده‌تر منجر شود که افراد را به مشارکت بیشتر ترغیب می‌کند (۶۴). گزینش هدف جلسه و تعیین اهداف مشخص برای هر جلسه، به تسهیل‌گر کمک می‌کند تا مقالات و محتوای ارائه را به گونه‌ای انتخاب کند که با اهداف گروه همخوانی داشته باشد و بحث‌های مفیدی را ایجاد کند. در این راستا، پیشنهاد

- ایجاد یک چارچوب کاری مشخص، ایجاد قانون و تمرکز کردن بر روی ارتقاء مهارت‌هایی مانند (بهبود مهارت‌های خواندن، ارزیابی انتقادی و تغییر عملکرد)
- اداره جلسه زیر نظر و تایید رهبر ژورنال کلاب
- اشتراک‌گذاری مقالات قبل از جلسه
- استفاده از ابزار ارزیابی انتقادی یا راهنمای خواندن مقالات
- پرسش محور بودن جلسه بر اساس سؤالات شرکت‌کنندگان
- مشارکت داوطلبانه شرکت‌کنندگان در بحث و همچنین تاکید بر نظرات افراد تازه وارد به منظور اعتباربخشی به مشارکت آنان
- انتخاب مکان مناسب؛ ارائه‌های مقالات در حوزه بالینی ممکن است در بیمارستان انجام گردد.
- دعوت از اعضای رشته‌های دیگر مانند متخصصان آمار، اپیدمیولوژی، علوم بهداشتی، پزشکان، پرستار و ..
- محدود کردن تعداد شرکت‌کنندگان به منظور مشارکت تمامی اعضا در بحث
- برگزاری منظم جلسات در روزهای مشخص و به مدت ۱ ساعت در طول ساعات کاری
- بررسی و اندازه‌گیری نتایج جلسه از نظر بهره‌وری دانش، مهارت، نگرش و رفتارهای شرکت‌کنندگان (۱، ۹، ۱۱، ۵۹).

گام هفتم: افزایش منابع ژورنال کلاب

ژورنال کلاب به عنوان فضایی برای تبادل نظر در مورد مقالات علمی، منابع ارزشمندی از مطالب و تکنیک‌های ارزیابی انتقادی به ارمغان می‌آورند که می‌تواند برای اعضا بسیار مفید باشد. مطالبی که از ژورنال کلاب‌های قبلی به جای مانده است، شامل تکنیک‌های مختلف ارزیابی انتقادی است که می‌تواند به دانشجویان و پژوهشگران کمک کند. این منابع ممکن است شامل کتاب‌ها و مقالات علمی باشند که به تحلیل مناسب مطالعات و نقد سیستماتیک نتایج آن‌ها می‌پردازند. علاوه بر آن، وبسایت‌هایی مانند PubPeer و ScienceOpen به عنوان پلتفرم‌های آنلاین نقد مقاله، فضایی را فراهم می‌کنند تا محققان نقاط قوت و ضعف مقالات علمی را بررسی کنند. این پلتفرم‌ها این امکان را به کاربران می‌دهند که با نظر دادن و بحث درباره مقالات منتشر شده، به ارتقاء کیفیت تحقیقات علمی کمک کنند. با استفاده از این فضا، پژوهشگران می‌توانند نظرات خود را به اشتراک گذاشته و به نقد سازنده آثار یکدیگر بپردازند که نه تنها به بهبود کیفیت نتایج پژوهش‌ها کمک می‌کند، بلکه به آموزش اعضا در زمینه ارزیابی انتقادی نیز می‌انجامد.

فرستی برای مباحثه‌ی عمیق‌تر و دسترسی به منابع آموزشی متنوع‌تر باشد که به بهبود کیفیت بحث‌ها و یادگیری کلی کمک می‌کند (۶۷، ۷۰).

علاوه بر زمان‌بندی، محیط برگزاری نیز نقش مهمی در کیفیت جلسات دارد. یک فضای مناسب با شرایط فیزیکی ایده‌آل، مانند صندلی‌های کافی و طراحی مناسب برای برقراری تماس چشمی میان شرکت‌کنندگان، می‌تواند به کیفیت و اثربخشی ژورنال کلاب کمک کند. به‌عبارتی دیگر، تحقیقات نشان داده‌اند که تعاملات چهره به چهره و محیط‌های آموزشی راحت، می‌تواند احساس راحتی و وابستگی اجتماعی را در اعضا افزایش دهند و به تبادل اطلاعات به صورت مؤثر کمک کنند (۲۹). طالب و همکاران، در مقاله‌ای تحت عنوان رابطه‌های ساختاری بین عوامل محیطی، سلامت روانی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان پزشکی مشغول به یادگیری آنلاین در دوران پاندمی COVID-19، تأثیر عوامل محیطی و سلامت روان بر عملکرد تحصیلی و بررسی رابطه ساختاری آن‌ها را بررسی کردند. این تحقیق از طراحی مقطعی با استفاده از پرسش‌نامه خودگزارشی آنلاین در بین ۲۰۷ دانشجوی پزشکی در دانشگاه علوم مالزی استفاده کرد. عوامل محیطی با استفاده از مقیاس نور، صدا و دما و همچنین به‌روز بودن فناوری مورد استفاده ارزیابی شدند. سلامت روانی با استفاده از نسخه کوتاه پرسشنامه سلامت عمومی و عملکرد تحصیلی بر اساس معدل نمرات (GPA) تعیین شد. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد که هیچ رابطه معناداری بین عوامل محیطی و عملکرد تحصیلی یا بین عوامل محیطی و سلامت روان وجود ندارد. با این حال مطالعات دیگر، نتایج متفاوت با این مطالعه ارائه نمودند (۷۱). بریتین و همکاران، اذعان داشتند، نور یکی از مهم‌ترین عوامل محیط یادگیری مثبت است (۷۲) و میررحیمی و همکاران نقش روشنایی را در بهبود سلامت روانی دانش‌آموزان با اهمیت دانستند (۷۳). یا اینکه مطالعه بیوتلو همکاران نشان داد که افسردگی و اختلال اضطراب فراگیر بسته به مقدار با میزان مزاحمت کلی صدا افزایش یافت (۷۴). علاوه بر این، مطالعه بوریون-بدرس و همکاران نشان داد که یکی از عوامل اصلی در ایجاد اضطراب در بین دانش‌آموزان در طول دوره قرنطینه پاندمی کرونا، سر و صدا، هم در داخل و هم در خارج از خانه است و ارتباط معنی‌داری بین مواجهه با صدا و سطوح استرس نیز گزارش شده است (۷۵).

برگزاری جلسات طولانی، حتی با موضوعات جذاب، می‌تواند باعث کاهش تمایل اعضا به شرکت در جلسات آینده شود و تأثیر منفی بر مشارکت داشته باشد. این نکته به خصوص در مورد جلسات علمی صدق می‌کند، جایی که محتوای علمی ممکن است تکنیکی و تخصصی باشد

می‌شود که اهداف جلسه به‌صورت شفاف و قابل اندازه‌گیری تدوین شوند تا مشارکت‌کنندگان به‌راحتی بتوانند پیشرفت خود را ارزیابی کنند (۹). انتخاب مقالات مناسب نیز از دیگر ملاحظات کلیدی است که باید در نظر گرفته شود. مقالات باید به‌روز و مرتبط با اهداف گروه باشند تا بتوانند به غنی‌تر شدن بحث‌ها کمک کنند. استفاده از منابع علمی معتبر و تحلیل‌های دقیق می‌تواند به عمق بخشیدن به بحث‌ها و ارائه نتایج ملموس کمک کند (۶۵). ایجاد فضایی برای تبادل نظر، جایی که شرکت‌کنندگان بتوانند نظرات و تجربیات خود را به اشتراک بگذارند، به افزایش کیفیت بحث‌ها و یادگیری کمک می‌کند. برای تقویت این فضا، می‌توان از روش‌های تشویق به مشارکت، مانند طرح پرسش‌های چالشی یا برگزاری کارگاه‌های عملی، استفاده کرد. همچنین، ارزیابی و جمع‌آوری بازخورد از شرکت‌کنندگان پس از هر جلسه می‌تواند به بهبود جلسات آینده کمک کند و به تسهیل‌گر این امکان را می‌دهد که نقاط قوت و ضعف جلسات را شناسایی کند (۶۴). در این راستا، استفاده از فرم‌های ارزیابی یا مشاوره‌های فردی می‌تواند به جمع‌آوری نظرات و پیشنهادات کمک کند (۶۶، ۶۷).

اجرای موفق یک ژورنال کلاب به عوامل متعددی بستگی دارد که برخی از آن‌ها باید قبل، حین و بعد از برگزاری جلسه مورد توجه قرار گیرند. یکی از عوامل تأثیرگذار بر موفقیت این جلسات، زمان‌بندی مناسب است. انتخاب زمان مناسب برای برگزاری جلسات، که توجه به دسترسی اغلب اعضا را در بر داشته باشد، می‌تواند تأثیر زیادی بر میزان مشارکت افراد داشته باشد. برگزاری منظم جلسات در زمانی معین می‌تواند به ایجاد روال و الگوی مشخص کمک کند که در نهایت سبب افزایش مشارکت می‌شود (۷، ۹، ۱۵، ۵۹). به عنوان مثال، مطالعه‌ی لی و همکاران، نشان داد که تنظیم زمان‌بندی منظم و قابل پیش‌بینی برای جلسات، باعث افزایش نرخ حضور و مشارکت فعال اعضا می‌شود (۶۸). علاوه بر این، با توجه به شرایط بعد از همه‌گیری COVID-19، برگزاری جلسات به شکل سنتی و همچنین به صورت آنلاین به یک ضرورت تبدیل شده است. برگزاری برخی از این جلسات این امکان را فراهم می‌آورد که افرادی که شاید در زمان برگزاری به دلایل مختلف نتوانند در جلسه حضور یابند، بتوانند از طریق پلتفرم‌های دیجیتال مانند Zoom یا Microsoft Teams در جلسات شرکت کنند. این تغییر نه‌تنها قابلیت دسترسی را افزایش می‌دهد، بلکه به تسهیل ارتباطات میان اعضای گروه نیز کمک می‌کند (۶۹). همچنین، استفاده از ابزارهای فناوری می‌تواند به تسهیل فرآیند یادگیری و به اشتراک‌گذاری اطلاعات کمک شایانی کند. به‌عبارتی دیگر، حضور در جلسات برخی می‌تواند

آموزش پژوهش علمی در آن‌ها گسترش یابد و با بازآموزی دانشجویان علوم پایه تحقیقاتی در بهبود مدیریت زمان و کاهش مسئولیت‌های غیرضروری، به افزایش توانمندی و مهارت‌های ارزیابی انتقادی آن‌ها کمک شود (۷۷).

تورنر و همکاران در مقاله خود با عنوان تجارب برگزاری ژورنال کلاب برای توسعه حرفه‌ای مداوم، اثربخشی در توسعه دانش شرکت‌کنندگان موسسات آموزشی متفاوت با شرکت در یک برنامه ژورنال کلاب مشترک را بررسی کردند. از موضوعات ژورنال کلاب حول محور درمان و مراقبت بهداشتی برای تسهیل یادگیری گروهی استفاده شده بود. نتایج نشان داد که برگزاری مداوم برنامه ژورنال کلاب موجب شد اعضا از مزایای متعددی مانند بهبود دانش، افزایش همکاری و تبادل نظر بهره‌مند شوند و اهداف ایجاد فضایی برای یادگیری گروهی در زمینه‌های بین‌المللی‌سازی و فناوری آموزشی تأمین شد هرچند که حفظ و نگهداری مشارکت اعضا در طول زمان یکی از چالش‌های اصلی مطالعه بود (۴۷).

شجاع شفتی در مطالعه خود به بررسی ضعف‌های آموزشی و عدم استفاده مؤثر از ژورنال کلاب در فرایند یادگیری و توسعه علمی در کشورهای در حال توسعه می‌پردازد. این مقاله به مشکلاتی که کشورهای در حال توسعه با آن‌ها مواجهند، از جمله کمبود منابع، عدم حمایت مؤسسات آموزشی و فقدان فرهنگ گفت‌وگو و نقد علمی اشاره می‌کند. نویسنده اذعان دارد که با راهکارهایی مانند ترویج فرهنگ نقد و بررسی علمی و بحث در جوامع دانشگاهی، افزایش منابع و حمایت مدیریتی برای برگزاری مؤثر این جلسه‌ها و استفاده از تکنولوژی و ابزارهای آنلاین برای تسهیل دسترسی به مقالات و برگزاری نشست‌ها می‌توان اثربخشی ژورنال کلاب را در آموزش دانشجویان افزایش داد. مقاله تأکید می‌کند که اعضای جامعه دانشگاهی باید نسبت به نقش و اهمیت ژورنال کلاب آگاهی داشته باشند و تلاش‌های بیشتری برای تقویت این فعالیت‌ها انجام دهند. این مقاله بر اهمیت ژورنال کلاب به عنوان ابزارهای آموزشی مؤثر و نیاز به توجه و اصلاحات در این زمینه در کشورهای در حال توسعه تأکید می‌کند (۷۸).

در نهایت، نحوه ارائه مقاله نیز بستگی به اهداف آموزشی گروه دارد و شفافیت در ارائه می‌تواند به بهبود بحث و تبادل نظر کمک شایانی کند. استفاده از تکنیک‌های ارائه جذاب، مانند اسلایدهای تصویری یا ابزارهای بصری دیگر، می‌تواند توجه مخاطبان را جلب کرده و درک مطلب را افزایش دهد. به علاوه، فراهم آوردن فرصت برای سؤال و جواب و بحث‌های آزاد، به مشارکت فعال و یادگیری عمیق‌تر کمک می‌کند.

و تمرکز طولانی‌مدت را دشوار کند. لذا، توصیه می‌شود که جلسات به گونه‌ای طراحی شوند که حداکثر بین ۶۰ تا ۹۰ دقیقه به طول بینجامد و زمان کافی برای بحث و تبادل نظر در نظر گرفته شود (۲۰). همچنین، مشارکت اعضا یکی از عوامل کلیدی است که باید مورد توجه قرار گیرد. انتخاب مخاطبان مناسب و ایجاد سازوکارهایی برای تشویق مشارکت فعال آن‌ها، به ارتقا تجربیات آموزشی کمک می‌کند. در حقیقت، روش‌های نظیر تقسیم وظایف و نقش‌ها در جلسه می‌تواند به افراد کمک کند تا حس مسئولیت بیشتری نسبت به بحث‌ها پیدا کنند و در نتیجه، کیفیت گفتگو افزایش یابد (۷۰). بوریس و همکاران در مقاله خود به بررسی تأثیر دوره‌های اختیاری ژورنال کلاب بر نتایج یادگیری دانشجویان می‌پردازند. در این مطالعه به صورت مقایسه‌ای و با استفاده از ابزارهای ارزیابی مختلف (مانند پیش‌آزمون و پس‌آزمون)، تغییرات در مهارت‌های یادگیری دانشجویان قبل و بعد از گذراندن دوره سنجش شده است. یافته‌های مطالعه آنها نشان داد که دانشجویانی که دوره ژورنال کلاب را گذرانده‌اند، به‌طور معناداری در توانایی تحلیل و ارزیابی مقالات علمی و همچنین در تفکر انتقادی نسبت به گروه کنترل پیشرفت داشتند. همچنین این دوره به افزایش اعتماد به نفس دانشجویان در بحث‌های علمی و تعاملات گروهی کمک کرده است. بنابراین می‌توان گفت برگزاری دوره‌های ژورنال کلاب به‌عنوان یک مکمل آموزشی می‌تواند تأثیر مثبتی بر نتایج یادگیری دانشجویان داشته باشد و به توسعه مهارت‌های کلیدی در پژوهش و تفکر انتقادی کمک کند (۷۶).

لی و همکاران در مقاله‌ای با عنوان "تأثیر ژورنال کلاب بر آموزش دانشجویان تحصیلات تکمیلی علوم پزشکی در چین" به بررسی نقش ژورنال کلاب بر آموزش در دو گروه عمده (علوم پایه و بالینی) تمرکز دارد و به بررسی مشارکت، عملکرد و مزایای آن می‌پردازد. برای انجام این مطالعه از یک پرسشنامه استفاده شد که شامل اطلاعات جمعیت‌شناختی، نرخ مشارکت، ارزیابی عملکرد و بهبودهای درک‌شده توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی بود. نتایج مطالعه آن‌ها نیز نشان داد که عملکرد و نرخ مشارکت در ژورنال کلاب‌ها در بین دانشجویان علوم پزشکی چینی مشابه یافته‌های جهانی بود. دانشجویان تحصیلات تکمیلی علوم پایه نرخ حضور بالاتری داشتند و دستاوردهای بیشتری نسبت به دانشجویان بالینی به‌دست آوردند، در حالی که سطوح عملکرد آن‌ها مشابه بود. همچنین، با توجه به مرحله تحصیلی، روند کاهشی در نرخ حضور و مشارکت در دانشجویان علوم پایه و روند افزایشی در مشارکت دانشجویان بالینی در مراحل بالاتر دیده شد. این مطالعه پیشنهاد کرد به منظور افزایش بهره‌وری دانشجویان بالینی از این برنامه،

پزشک از پنج برنامه ژورنال کلاب مختلف در این مطالعه شرکت کردند تا تجربیات خود را در پایداری ساختار ژورنال کلاب توصیف کنند. داده‌ها از طریق تحلیل تماتیک بر اساس حوزه‌های نظریه تغییر رفتار شامل توانایی، انگیزه و فرصت بررسی شدند. شرکت‌کنندگان عوامل مربوط به توانایی شامل افزایش دانش و مهارت‌های تحقیقاتی و دسترسی به کارشناسان تحقیق را جزء دسته پایداری برنامه توصیف کردند. از نظر آن‌ها، عوامل مرتبط با فرصت‌ها شامل انتظارات مدیریت برای شرکت در ژورنال کلاب و فرهنگ گروهی که به مطالعات مبتنی بر شواهد اهمیت می‌دهد، بود. همچنین، عوامل مؤثر بر انگیزه شامل ارتباط نزدیک ژورنال کلاب با حیطة فعالیت بالینی و حس مالکیت پزشکان بر ژورنال کلاب بود. نتایج این مطالعه نشان داد که پایداری بلندمدت یک ژورنال کلاب ساختاریافته به عوامل فردی و سطح خدمات بستگی دارد و نیاز به تعادل بین استراتژی‌های اجرایی برای تقویت توانایی، فرصت و انگیزه دارد. در نظر گرفتن نحوه ارتباط‌گیری با پزشکان برای ایجاد حس مالکیت و تقویت توانایی‌های آن‌ها از آغاز ژورنال کلاب ضروری است (۸۰)

نتیجه‌گیری

با توجه به تمام ملاحظات ذکر شده، می‌توان نتیجه گرفت که برگزاری ژورنال کلاب‌ها نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و توجه به جزئیات است. با استفاده از روش‌های مدرن و ملاحظات کلیدی، این جلسات می‌توانند به یک تجربه آموزشی غنی و تعامل‌برانگیز تبدیل شوند که نه تنها به افزایش دانش و مهارت‌های شرکت‌کنندگان کمک می‌کند، بلکه به شکل‌گیری یک جامعه یادگیری فعال و پویا نیز منجر خواهد شد. ژورنال کلاب به دلیل اثربخشی در توسعه عادات خواندن و مهارت‌های ارزیابی انتقادی، مدت‌هاست که جزء برنامه‌های آموزشی در نظر گرفته می‌شود. همان‌طور که ذکر شد، هدف ژورنال کلاب به عنوان یک ابزار تعامل محور و کارآمد، تنها خواندن یک مقاله علمی نیست؛ بلکه هدف اصلی آن ایجاد یک جامعه متشکل از سازمان‌ها، سنین و حتی رشته‌های مختلف است که در آن نظرات و اطلاعات کمتر رسمی خود را از جمله جستجو در وبلاگ‌ها و منابع آنلاین به بحث و تبادل نظر بگذارند. این تعاملات نه تنها به تقویت ارتباطات بین دانشگاهیان و پژوهشگران کمک می‌کند، بلکه فضایی پویا برای یادگیری و تبادل ایده‌ها فراهم می‌آورد. ژورنال کلاب‌ها با طیف گسترده‌ای از قالب‌ها می‌توانند بر اساس اهداف آموزشی مراکز علمی مختلف به صورت متفاوت اجرا شوند. بنابراین، در برگزاری یک ژورنال کلاب، چارچوب ساده و ایده‌آل وجود ندارد. به همین

کاراگر و بررتون، در مقاله خود تحت عنوان، بررسی نقش ژورنال کلاب‌ها در آموزش و پژوهش‌های مقطع تحصیلات تکمیلی، به اهمیت این موضوع پرداختند که ژورنال کلاب‌ها می‌توانند به بهبود مهارت‌های ارتباطی، تفکر انتقادی و توانایی حل مسئله در دانشجویان کمک کنند. همچنین، این روش باعث ایجاد شبکه‌های حرفه‌ای و همکاری میان محققان می‌شود. اما چالش‌هایی مانند عدم تمایل به شرکت، از دسته عواملی است که مانع از مشارکت فعال می‌شوند و نیاز به راهنمایی مناسب برای مدیریت بحث‌ها را می‌طلبد (۱۴).

ارزیابی اثربخشی آموزشی استفاده از رویکرد ژورنال کلاب در آموزش روش تحقیق در علوم بهداشتی برای دانشجویان مقطع کارشناسی نشان‌دهنده نقش مثبت این رویکرد در آموزش حتی برای دانشجویان غیرتحصیلات تکمیلی بود. این مطالعه که در دانشگاه Northeastern اجرا شد. هر جلسه آموزشی از مراحل، تأمل، معرفی موضوع، ارائه روش کار توسط یک دانشجو، ارائه خلاصه مقاله توسط دو دانشجو، بحث گروهی و بازخورد به مربی تشکیل شده بود. ارزیابی آموزشی با استفاده از روش‌های مختلط همگرا (convergent mixed-methods educational evaluation) و تحلیل مضمون (analysis thematic) داده‌های جمع‌آوری شده از نظرسنجی‌ها بهبود کیفیت، بازخوردها و پرسش در مورد تجربیات یادگیری شخصی دانشجویان و بازخورد Plus/Delta (این شیوه بازخورد به دانشجویان این امکان را می‌دهد که بیان کنند چه چیزهایی به ارزش دوره افزوده است (Plus) و چه مواردی می‌تواند بهبود یابد (Delta)) انجام شد. نتایج مطالعه نشان داد که دانشجویان از ساختار دوره راضی بودند و به توانایی‌های انتقادی خود اعتماد به نفس بالایی گزارش کردند. چهار تم کیفی اصلی منتج از تحلیل‌ها شامل: رشد بالا به عنوان دانشجو و محقق، طراحی منحصر به فرد و تفکر محور دوره، احساس ترس اولیه و چالش‌های علمی و اولویت و ایجاد احساس ایمنی روان‌شناختی در انتهای دوره بود (۷۹).

علاوه بر همه موارد مهم پیش‌گفته، حفظ پایداری و مداوم برگزاری جلسات ژورنال کلاب و ارتقاء پیوسته آن از نکات کلیدی دستیابی گروه آموزشی به اهداف مورد نظرش می‌باشد. وینکه و همکاران به بررسی عواملی پرداختند که بر پایداری برگزاری ژورنال کلاب‌ها تأثیرگذار هستند. آن‌ها معتقد بودند ژورنال کلاب ابزاری مؤثر برای ترویج شیوه‌های مبتنی بر شواهد در میان حرفه‌های پزشکی هستند، اما برخی از آن‌ها نسبت به دیگران بهتر دوام می‌آورند. آن‌ها برای انجام این مطالعه از یک روش کیفی بر اساس نظریه تغییر رفتار استفاده کرد. ۱۹

ژورنال کلاب‌ها، این روش آموزشی دارای مزایایی بسیاری است، از جمله افزایش سطح دانش، بهبود کیفیت تحقیقات، تعامل بین پژوهشگران و تقویت اعتماد به نفس در بحث‌های علمی. در نتیجه، با توجه به محاسن مختلف این روش آموزشی، برگزاری ژورنال کلاب‌ها به صورت جلسات منظم و مداوم قویاً توصیه می‌شود. این اقدام می‌تواند به شکل‌گیری فرهنگی پایدار از یادگیری مداوم و ارتقای پژوهش‌های علمی و دانشگاهی منجر شود و گام مؤثری در جهت پیشبرد اهداف آموزشی و تحقیقات علمی باشد.

دلیل، بهترین شیوه برگزاری باید از طریق نظرسنجی‌های مکتوب منظم و با توجه به اهداف آموزشی و نیازهای شرکت‌کنندگان در نظر گرفته شود تا منجر به حضور و مشارکت فعال آنان گردد. علاوه بر این، عواملی از جمله پذیرایی، زمان و مکان مناسب برگزاری، گیمیفیکیشن یا بازی‌سازی، و ارزیابی و نظارت بر رضایت شرکت‌کنندگان می‌تواند به طور چشمگیری بر میزان حضور و مشارکت افراد در جلسات افزوده و کیفیت تجربیات آن‌ها را بهبود بخشد. این رویکردها نه تنها اعتماد به نفس شرکت‌کنندگان را افزایش می‌دهد بلکه انگیزه آن‌ها را برای مشارکت در مباحث روزافزون می‌کند. به طور کلی، علی‌رغم برگزاری محدود

References

- Bello JO, Grant P. A systematic review of the effectiveness of journal clubs in undergraduate medicine. *Canadian Medical Education Journal*. 2023;14(4):35-46. DOI: 10.36834/cmej.72758
- Ianno DJ, Mirowska-Allen K, Kunz SA, O'Brien R. Journal clubs in Australian medical schools: prevalence, application, and educators' opinions. *J Educ Eval Health Prof*. 2020;17:1-7. <https://doi.org/10.3352/jeehp.2020.17.9>
- Bhattacharya S. Journal club and post-graduate medical education. *Indian J Plast Surg*. 2017;50(3):302-5. DOI: 10.4103/ijps.IJPS_222_17
- Eusuf D, Shelton C. Establishing and sustaining an effective journal club. *BJA Education*. 2022;22(2):40-2. <https://doi.org/10.1016/j.bjae.2021.11.001>
- Ankola AV, Hebbal M, Ratika. Journal club: A step towards evidence based practice. *Journal of Indian Association of Public Health Dentistry*. 2011;9(18). https://journals.lww.com/aphd/fulltext/2011/09180/journal_club_a_step_towards_evidence_based.18.aspx
- Xiong L, Giese A-K, Pasi M, Charidimou A, van Veluw S, Viswanathan A. How to Organize a Journal Club for Fellows and Residents. *Stroke*. 2018;49(9):e283-e5. <https://doi.org/10.1161/STROKEAHA.118.021728>
- So E, Hyer CF, Richardson M, Younger M, Malay DS. How Does A Structured Review Instrument Impact Learning at Resident Journal Club? *The Journal of Foot and Ankle Surgery*. 2019;58(5):920-9. <https://doi.org/10.1053/j.jfas.2019.01.016>
- R SM, M A-e-S. How to manage a journal club? *URMIAMJ*. 2008;19(3):257.
- McGlacken-Byrne SM, O'Rahelly M, Cantillon P, Allen NM. Journal club: old tricks and fresh approaches. *Arch Dis Child Educ Pract Ed*. 2020;105(4):236-41. DOI: 10.1136/archdischild-2019-317374
- Khadem-Rezaiyan m, Dadgarmoghaddam m, tabrizi m. Quality of Journal Club in different groups in Medical School (Mashhad University of Medical Sciences). *Medical Journal of Mashhad university of Medical Sciences*. 2017;59(6):330-41. DOI: 10.22038/mjms.2017.9523
- Honey CP, Baker JA. Exploring the impact of journal clubs: A systematic review. *Nurse Education Today*. 2011;31(8):825-31. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2010.12.020>
- Stoneman S, Hiremath S. Twitter-Based Journal Clubs: Bringing Critical Appraisal to the Social Table. *Seminars in Nephrology*. 2020;40(3):264-72. <https://doi.org/10.1016/j.semnephrol.2020.04.004>
- Thangasamy IA, Loeb S, Sathianathen NJ, Leveridge M, Stork B, Davies BJ, et al. Evaluating the Effectiveness of an Online Journal Club: Experience from the International Urology Journal Club. *European Urology Focus*. 2021;7(2):482-8. <https://doi.org/10.1016/j.euf.2019.10.006>
- Carragher L, Brereton B. The Journal Club: A Pedagogy for Postgraduate Research and Education. *All Ireland Journal of Higher Education*. 2022;14(3). <https://ojs.aishe.org/index.php/aishe-j/article/view/669>
- Bana KFMA. Journal Club is a way forward to adopt Evidence Based Practice among dental House Officers. *Pakistan Journal of Medical Sciences*. 2021;38(1). DOI: 10.12669/pjms.38.1.4562
- Cetnar AJ. Model for implementation of a modern journal club in medical physics residency programs. *Journal of Applied Clinical Medical Physics*. 2021;22(6):253-61. <https://doi.org/10.1002/acm2.13250>
- Ilic D, de Voogt A, Oldroyd J. The use of journal clubs to teach evidence-based medicine to health professionals: A systematic review and meta-analysis. *Journal of Evidence-Based Medicine*. 2020;13(1):42-56. <https://doi.org/10.1111/jebm.12370>
- Belfi LM, Dean KE, Sailer DS, Kesler T, Jordan SG. Virtual Journal Club Beyond the Pandemic: An Enduring and Fluid Educational Forum. *Current Problems in Diagnostic Radiology*. 2022;51(4):450-3. <https://doi.org/10.1067/j.cpradiol.2021.07.001>
- Simmons S, Russell D. Knowledge Gained in Journal Club. *Academic Psychiatry*. 2020;44(5):644-5. DOI: 10.1007/s40596-020-01262-5
- Kattan JA, Apostolou A, Al-Samarrai T, El Bcheraoui C, Kay MK, Khaokham CB, et al. Beyond Content: Leadership Development Through a Journal Club. *American Journal of Preventive Medicine*. 2014;47(5,

- Supplement 3):S301-S5.
<https://doi.org/10.1016/j.amepre.2014.06.023>
21. Laaksonen C, Paltta H, von Schantz M, Ylönen M, Soini T. Journal club as a method for nurses and nursing students' collaborative learning: a descriptive study. *Health Science Journal*. 2013;7(3):285. <https://www.researchgate.net/publication/257890186>
 22. Kovacevic MP, Baroletti S, Galal SM, Szumita PM. Journal Club Standardization Tool: Helping participants get the JIST. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*. 2018;10(3):367-72. <https://doi.org/10.1016/j.cptl.2017.11.012>
 23. Pato MT, T. CR, I. LS, and Schardt C. Journal club for faculty or residents: A model for lifelong learning and maintenance of certification. *International Review of Psychiatry*. 2013;25(3):276-83. <https://doi.org/10.3109/09540261.2013.793172>
 24. Topf JM, Sparks MA, Phelan PJ, Shah N, Lerma EV, Graham-Brown MPM, et al. The Evolution of the Journal Club: From Osler to Twitter. *American Journal of Kidney Diseases*. 2017;69(6):827-36. <https://doi.org/10.1053/j.ajkd.2016.12.012>
 25. Musits AN, Mannix AL. Synchronous online journal club to connect subspecialty trainees across geographic barriers. *Western Journal of Emergency Medicine*. 2020;21(1):33. <https://doi.org/10.5811/westjem.2019.7.43545>
 26. Mark I, Sonbol M, Abbasian C. Running a journal club in 2020: reflections and challenges. *BJPsych Bulletin*. 2021;45(6):339-42. DOI: 10.1192/bjb.2020.121
 27. Clesham K, Piggott RP, Sheehan E. A Prospective Review of a Novel Electronic Journal Club Format in an Orthopedic Residency Unit. *Journal of Surgical Education*. 2020;77(1):115-23. <https://doi.org/10.1016/j.jsurg.2019.08.018>
 28. Luc JGY, Nguyen TC, Fowler CS, Eisenberg SB, Wolf RK, Estrera AL, et al. Novel Debate-Style Cardiothoracic Surgery Journal Club: Results of a Pilot Curriculum. *The Annals of Thoracic Surgery*. 2017;104(4):1410-6. <https://doi.org/10.1016/j.athoracsur.2017.05.072>
 29. Deenadayalan Y, Grimmer-Somers K, Prior M, Kumar S. How to run an effective journal club: a systematic review. *Journal of Evaluation in Clinical Practice*. 2008;14(5):898-911. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2753.2008.01050.x>
 30. Olaf MF, Kraus CK. Igniting Inquiry: Development and Implementation of a Novel Journal Club Curriculum in an Emergency Medicine Residency. *The Journal of Emergency Medicine*. 2021;61(5):596-601. <https://doi.org/10.1016/j.jemermed.2021.07.036>
 31. Banidavoodi S. The Quality of Journal Club Implementation from Perspective of Attending, Resident and Intern Pediatric Students at Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences in 2015. *Educational Development of Judishapur*. 2018;8(4):382-90. https://edj.ajums.ac.ir/article_81470_4141eda662ba443623918f0a36081f44.pdf
 32. Forsen Jr JW, Hartman JM, Neely JG. Tutorials in Clinical Research, Part VIII: Creating a Journal Club. *The Laryngoscope*. 2003;113(3):475-83. <https://doi.org/10.1097/00005537-200303000-00016>
 33. Joorabchi B. A problem-based journal club. *Academic Medicine*. 1984;59(9).
 34. Hartlaub PP. A new approach to the journal club. *Academic Medicine*. 1999;74(5). https://journals.lww.com/academicmedicine/fulltext/1984/09000/a_problem_based_journal_club.12.aspx
 35. Letterie GS, Morgenstern LS. The journal club. Teaching critical evaluation of clinical literature in an evidence-based environment. *J Reprod Med*. 2000;45(4):299-304. <http://europepmc.org/abstract/MED/10804485>
 36. Woods Jr JR, Winkel CE. Journal club format emphasizing techniques of critical reading. *Academic Medicine*. 1982;57(10):799-801. <https://journals.lww.com/academicmedicine/pages/default.aspx>
 37. Kitching AD, Ross JR. Resuscitating the cardiology journal club. *Can J Cardiol*. 1992;8(5):520-2. <http://europepmc.org/abstract/MED/1617530>
 38. Gurney MK, Buckley K, Karr S. Evaluation of a journal club preparatory session on student confidence for a graded journal club. *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*. 2019;11(12):1221-30. <https://doi.org/10.1016/j.cptl.2019.09.011>
 39. Lewis B, Rush D. Experience of developing Twitter-based communities of practice in higher education. *Research in Learning Technology*. 2013;21(0). DOI: 10.3402/rlt.v21i0.18598
 40. Peponis C, Khaliq M, Ismail Ali A, Bose D, Wicks L, Tessema G. An international instant-messaging journal club: a modern, fun and global approach to a traditional teaching tool. *Tropical Doctor*. 2019;50(1):49-53. DOI: 10.1177/0049475519876856
 41. Daneshjou R, Adamson AS. Twitter Journal Clubs: Medical Education in the Era of Social Media. *JAMA Dermatology*. 2020;156(7):729-30. DOI: 10.1001/jamadermatol.2020.0315
 42. Rezvani M, Smith GA, Majzoub JA, Durbin AD, Winn AS. A Resident-Led Virtual Journal Club to Educate Pediatric Residents About Coronavirus Disease 2019. *Academic Pediatrics*. 2021;21(4):759-61. <https://doi.org/10.1016/j.acap.2021.02.010>
 43. Carvalho-Filho MA, Santos TM, Ozahata TM, Cecilio-Fernandes D. Journal Club Challenge: enhancing student participation through gamification. *Medical Education*. 2018;52(5):551. <https://doi.org/10.1111/medu.13552>
 44. Summey RM, Leonard W, Schiele K, Tristan S, Young A, Vinas E, et al. Iterative approach to journal club*. *Postgraduate Medical Journal*. 2020;96(1138):496-9. DOI: 10.1136/postgradmedj-2020-137551
 45. Clauss JA, Cawkwell PB, Beach SR. Refreshing a Resident-Run Journal Club: A Focus on Article Selection. *Academic Psychiatry*. 2019;43(6):657-8. DOI: 10.1007/s40596-019-01115-w
 46. Atzema C. Presenting at journal club: a guide. *Annals of Emergency Medicine*. 2004;44(2):169-74. <https://doi.org/10.1016/j.annemergmed.2004.03.035>
 47. Turner JC, Mason A, Harrison R, Varga-Atkins T. Culture Club: Experiences of running a journal club for

- continuing professional development in higher education. *Journal of perspectives in applied academic practice*. 2020;8(2):81-9.
<https://doi.org/10.14297/jpaap.v8i2.404>
48. Prakash SS, Soundrarajan J. Advising residents on how to present an article in a journal club. *Postgraduate Medical Journal*. 2017;93(1100):364-5.
<https://doi.org/10.1136/postgradmedj-2016-134746>
 49. van Diggele C, Burgess A, Mellis C. Journal clubs in health professional practice. *The Clinical Teacher*. 2019;16(1):13-8. <https://doi.org/10.1111/tct.12759>
 50. Dhakal KM. Collaborating with Clinical Pastoral Educators to Teach a Research Literacy Curriculum. *Journal of Hospital Librarianship*. 2022;22(1):1-7. <https://doi.org/10.1080/15323269.2021.2019511>
 51. Ormand CJ, R. HM, Janet H, D. BD, D. BEM, and Eddy P. Making departments diverse, equitable, and inclusive: Engaging colleagues in departmental transformation through discussion groups committed to action. *Journal of Geoscience Education*. 2022;70(3):280-91.
<https://doi.org/10.1080/10899995.2021.1989980>
 52. Campbell ST, Kleimeyer JP, Young JL, Gardner MJ, Wood KB, Bishop JA. A Structured Review Instrument Improves the Quality of Orthopaedic Journal Club. *Journal of Surgical Education*. 2019;76(1):294-300.
<https://doi.org/10.1016/j.jsurg.2018.06.017>
 53. Coghill J. Running a successful journal club. *Paediatrics and Child Health*. 2020;30(2):84-6.
<https://doi.org/10.1016/j.paed.2019.11.010>
 54. Rosenthal J, Rosenthal KS. Interactive Journal Club: Teaching an Old Dog New Tricks. *Journal of Medical Education and Curricular Development*. 2017;4:2382120517719710.
DOI: 10.1177/2382120517719710
 55. Hessam M, Monjezi S, Shaterzadeh MJ, Zahed nejad S. Quality of Journal Club Meetings from the Perspective of faculty members and postgraduate students of physical therapy. *IJME*. 2020;20(0):127.
<http://ijme.mui.ac.ir/article-1-5024-en.html>
 56. Swift G. How to make journal clubs interesting. *Advances in Psychiatric Treatment*. 2004;10(1):67-72.
DOI: 10.1192/apt.10.1.67
 57. Bashir MM, Khan RA. Exploiting the power of Gamification in Journal club. *J Pak Med Assoc*. 2022;72(4):643-8.
DOI: 10.47391/jpma.1261
 58. Charow R, Jeyakumar T, Younus S, Dolatabadi E, Salhia M, Al-Mouaswas D, et al. Artificial Intelligence Education Programs for Health Care Professionals: Scoping Review. *JMIR Med Educ*. 2021;7(4):e31043.
DOI: 10.2196/31043
 59. Lonsdale A, Penington JS, Rice T, Walker M, Dashnow H. Ten Simple Rules for a Bioinformatics Journal Club. *PLOS Computational Biology*. 2016;12(1):e1004526.
DOI: 10.1371/journal.pcbi.1004526
 60. Ortega JL. Classification and analysis of PubPeer comments: How a web journal club is used. *Journal of the Association for Information Science and Technology*. 2022;73(5):655-70.
<https://doi.org/10.1002/asi.24568>
 61. Ross-Hellauer T. What is open peer review? A systematic review. *F1000Research*. 2017;6:588.
<https://f1000research.com/articles/6-588>
 62. Sadeghi A, Biglari M, Nasseri-Moghaddam S, Soltani A. Medical Journal Club as a New Method of Education: Modifications for Improvement. *Arch Iran Med*. 2016;19(8):556-60.
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/27544364/>
 63. Pedersen MRV. English How to set up a Journal club? Tips for first time visits and starting a journal club for radiographers. *Radiography Open*. 2022;8(1):76-81.
DOI: 10.7577/radopen.5118
 64. Falcon RMG, Alcazar RMU, Capistrano NJL, Catral CDM, Remucal MJR, Buan AKG, et al. Interactive Journal Club: A Learning Method to Enhance Collaboration and Participation among Medical Students. *Acta Med Philipp*. 2024;58(14):27-33.
DOI: 10.47895/amp.vi0.7876
 65. Sandefur CI, and Gordy C. Undergraduate Journal Club as an Intervention to Improve Student Development in Applying the Scientific Process. *Journal of College Science Teaching*. 2016;45(4):52-8.
DOI: 10.2505/4/jcst16_045_04_52
 66. Aljumaa R, Elmokattaf R, Aljumaa M, Almuhanha H, Rashid M, Abdullah IA, et al. Assessing Medical Students' Perception of Implementing Journal Club Activities: A Qualitative Study. *Cureus*. 2023;15(11):e48726.
DOI: 10.7759/cureus.48726
 67. Li Y, Jean AS. Facilitating Engaging Journal Clubs in Online Upper-Level Undergraduate Courses. *Journal of Microbiology & Biology Education*. 2021;22(1):10.1128/jmbe.v22i1.2637.
DOI: doi:10.1128/jmbe.v22i1.2637
 68. Lee AG, Boldt HC, Golnik KC, Arnold AC, Oetting TA, Beaver HA, et al. Structured Journal Club as a Tool to Teach and Assess Resident Competence in Practice-Based Learning and Improvement. *Ophthalmology*. 2006;113(3):497-500.e1.
<https://doi.org/10.1016/j.ophtha.2005.12.010>
 69. Ozkara BB, Karabacak M, Alpaydin DD. Student-Run Online Journal Club Initiative During a Time of Crisis: Survey Study. *JMIR Med Educ*. 2022;8(1):e33612.
DOI: 10.2196/33612
 70. Motamedi F, Tavakkoli A, Khanjani N. Strategies for Holding Successful Journal Clubs: A Case Study. *Health and Development Journal*. 2022;11(1):18-23.
DOI:10.34172/jhad.2022.92073
 71. Taleb OK, Sarimah A, Siti-Azrin AH, Baharuddin KA, Abusafia AH. Structural Relationships between Environmental Factors, Psychological Health, and Academic Performance in Medical Students Engaged in Online Learning during the COVID-19 Pandemic. *International journal of environmental research and public health*. 2023;20(2):1494.
<https://www.mdpi.com/1660-4601/20/2/1494>
 72. Brittin J, Sorensen D, Trowbridge M, Lee KK, Breithecker D, Frerichs L, et al. Physical activity design guidelines for school architecture. *PloS one*. 2015;10(7):e0132597.

<https://journals.plos.org/plosone/article/metrics?id=10.1371/journal.pone.0132597>

73. Mirraimi S, Ibrahim NLN, Surat M, editors. Effect of daylighting on student health and performance. Proceedings of the 15th International Conference on Mathematical and Computational Methods in Science and Engineering, Kuala Lumpur, Malaysia; 2013.
74. Beutel ME, Jünger C, Klein EM, Wild P, Lackner K, Blettner M, et al. Noise annoyance is associated with depression and anxiety in the general population-the contribution of aircraft noise. *Plos one*. 2016;11(5):e0155357.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0155357>
75. Bourion-Bédès S, Tarquinio C, Batt M, Tarquinio P, Lebreuilly R, Sorsana C, et al. Psychological impact of the COVID-19 outbreak on students in a French region severely affected by the disease: results of the PIMS-CoV 19 study. *Psychiatry Research*. 2021;295:113559.
<https://doi.org/10.1016/j.psychres.2020.113559>
76. Burris JN, Frederick EK, Malcom DR, Raake S, Shin M, Daugherty KK. Impact of a Journal Club Elective Course on Student Learning Measures. *American Journal of Pharmaceutical Education*. 2019;83(7):6827.
<https://doi.org/10.5688/ajpe6827>
77. Li Y, Zhang Y, Liu R, Hao Y, Xiong J. The impact of journal clubs on postgraduate medical education in China. *BMC Medical Education*. 2023;23(1):683.
DOI: 10.1186/s12909-023-04669-4
78. Shafti SS. Underrating Journal Club: An Educational Fault in Developing Countries That Demands Theoretic and Pragmatic Revision. *J Scientific Research and Biomedical Informatics*. 2021;2(2):1-6.
<https://doi.org/10.31579/jsrbi.2021/014>
79. Friesth M, Dzara K. An Educational Evaluation of a Journal Club Approach to Teaching Undergraduate Health Care Research. *Journal of Medical Education and Curricular Development*. 2020;7:2382120520940662.
DOI: 10.1177/2382120520940662
80. Wenke R, O'Shea K, Hilder J, Thomas R, Mickan S. Factors that influence the sustainability of structured allied health journal clubs: a qualitative study. *BMC Medical Education*. 2019;19(1):6.
DOI: 10.1186/s12909-018-1436-3